БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 15 (17.595). • 18 январь 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорларида лекция пропагандаси олдига катта ва масъулиятли вазифалар қўйилган. Лекция пропагандаси — идеология ишининг энг муҳим соҳаларидан биридир. Лекция пропагандаси одамларни юксак ғоявийлик, маданийлик, граждан масъулияти, меҳнатга коммунистик муносабат, ахлоқий поклик, совет ватанпарварлиги ва интернационализм руҳида тарбиялаши лозим.

17 январь куни область партия комитетлари лекторлар группалари раҳбарларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган семинарида идеология ишига нисбатан қўйилаётган янги талаблар асосида республикада лекция пропагандасини янада такомиллаштириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Семинар қатнашчилари меҳнаткашларга КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни тушунтириш соҳасида партия комитетлари ҳозир олиб бораётган ишлар ҳақида гапириб бердилар. Лекторлар группаларининг иши Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва фаолияти мисоллари асосида меҳнаткашларни Ватанга, партияга чексиз садоқат руҳида тарбиялашга бўйсундирилгандир. Лекторларнинг куч-ғайрати меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини ривожлантиришга, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида иш самарадорлиги ва сифатини оширишга, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамлашга қаратилган.

Семинар қатнашчилари лекция пропагандасини янада такомиллаштириш, уни ҳаёт билан янада маҳкамроқ боғлаш, лекторларнинг группалари Ўзбекистон ССР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик ишида актив қатнашишлари зарурлигини таъкидлаб ўтдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Наманганда область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари 1979 йилги социалистик мажбуриятларнинг бажарилиш якунларини ва область партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш, 1980 йилги халқ хўжалик планини ва умуман беш йилликни муддатидан илгари бажариш борасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар. Беш йилликнинг якунловчи йили учун социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

110 йил

УЛКАН МАРРАЛАР ЧОРЛАЙДИ

ЮҚОРИ ҲОСИЛЛИ БРИГАДАЛАР САФИНИ КЕНГАЙТИРАЙЛИК

ЮКСАЛИШ ОМИЛЛАРИ

Ўтган йили республикамизнинг барча пахтакор колхоз ва совхозларида 50—60 центнерчилик ҳаракати оммавий тус олди. Ички резервларни тўла ҳаракатга келтирган бригадаларнинг аъзолари ҳосилдорликда 70 центнерлик маррани эгалладилар. 1980 йил барча пахтакорларимиз учун катта синов йилидир. Бу синовдан аъло баҳолар билан ўтишга аҳд қилган кўпчилик бригадаларнинг аъзолари бир йилда ҳосилдорликни 5—6 центнерга кўтариш, 50—60 центнерлик ҳосилни ҳамма жойда нормага айлантириш учун кураш бошладилар. Қуйида юқори ҳосилли бригада бошлиқларига сўз берамиз.

ЯНГИ МАРРАМИЗ — 70 ЦЕНТНЕР

Ўскан АҲМЕДОВ,
Шеробод районидаги «Шеробод» совхозининг бригадири

Ўтган йилги қийинчиликларни сира унутмаганимиз каби, қўлга киритилган ютуқларни ҳам асло эсдан чиқармаймиз. Йил пахтачилигимиз тарихида яхши из қолдирди. Областимиз, районимиз, шу жумладан совхозимиз давлат пахта тайёрлаш планинигина эмас, балки юксак социалистик мажбуриятини ҳам шараф билан бажарди. Ўтган йилнинг ўзига хос хусусиятларидан бири шу бўлдики, об-ҳаво нечоғли ўжарлик қилишига қарамай, азамат пахтакорларимиз қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар, қийинчиликларни мардлик билан енгиб ҳамма майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирдилар. Энг муҳими — 50-60 центнерчи бригадалар сафи анча кенгайди ва мустаҳкамланди.

Мен бошчилик қилаётган бригада аъзолари ғоятда мураккаб чўл шароитида ҳар гектар майдондан пландаги 30 центнер ўрнига 65 центнердан аъло навли пахта териб олдилар, тайёрлов пунктига 360 тонна дурдона жўнатдилар. Ялпи ҳосилнинг деярли 70 проценти машиналарда терилди.

План бўйича гектаридан 3 тоннадан пахта олиниши керак эди, амалда 6,5 тоннадан хирмон кўтарилди. Сўнгги кўрсаткич ҳосилдорликда чегарами? — деган савол туғилади. Ростини айтганда ҳосилдорликнинг чегараси йўқ. Агротехника қоидалари изчиллик билан амалга оширилса, одамлар қийинчиликлар олдида саросимага тушмаса, ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилса, ҳосилдорликни янада кўтариш, самарадорликни ошириб, сифатни яхшилаш мумкин ва лозим. Бунинг учун яна мустаҳкам ирода ҳам бўлмоғи керак. Пахтачиликда бепарволик, беғамлик, ўзибўларчиликка асло йўл қўйиб бўлмайди. Ҳамма иш ўз вақтида, агротехника муддатларида, юқори сифатли қилиб бажарилмоғи даркор. Шунда кутилган натижага эришилади.

Юқорида айтилганидек, бригадамиз аъзолари ўтган хўжалик йилини гектаридан 65 центнердан пахта хирмони кўтариш билан якунладилар. Бу йил эса 70 центнердан пахта етиштиришга қарор қилдилар. Бу маррани ҳам сўзсиз эгаллаймиз. Бундай дейишимизнинг сабаблари бор. Ғўзапоя йиғиштириб олиниши билан пахта майдонларимизни ўғитлаб, 35—40 сантиметр чуқурликда сифатли шудгорлаб қўйдик. Ҳар гектар ер ҳисобига ўтган йилдагига нисбатан 15—16 тонна кўп органик ўғитлар солдик. Бир парча ернинг шудгорланмай қолишига йўл қўймадик. Ҳатто, зовурлар, йўлларнинг четлари, дарахтларнинг остини ҳам кутилгандан зиёд юмшатдик.

Биз ҳар йили гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг бут бўлиши учун қаттиқ кураш олиб борамиз. Чигит экиладиган ерларни куз ва қиш фаслларида обитобига келтириб экин экишга шайлаб қўямиз. Баҳорга чиқиш билан тупроқда ҳарорат кўтарилди дегунча ерларни бороналаб ёки чизеллаб барака уруғи қадайверамиз.

Шу кунларда яна бир қатор муҳим тадбирларни амалга оширяпмиз. Бригадамизда махсус органик ўғитлар тўплаш отряди ташкил қилинган. Отряд аъзолари жамоат чорвачилик бинолари, совхоз ишчиларининг молхоналари, қўйхоналари, паррандахоналаридан органик ўғитлар ташиб чиқариб хандақларни тўлдирмоқдалар. Чиритилган бу ўғитлардан чигит экиш ва ғўзаларни биринчи, иккинчи озиқлантириш кезларида фойдаланилади. Бизнинг шароитимизда сизот сувлар паст жойлашган. Шуни назарда тутиб, пахта майдонларини қиш фаслида бир-икки марта яхоб сувига тўйдирамиз. Ерда намни нечоғли кўп тўпласак баҳорда чигитни ўша табиий намга тўла ундириб оламиз, чигит суви беришга ҳожат қолмайди.

Қиш фаслининг ҳозирги кунларида далаларда агротехниканинг бошқа тадбирларини ҳам амалга оширяпмиз. Жумладан, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларига қарши профилактик чоралар кўряпмиз. 70 центнерлик ҳосилга пухта замин яратамиз.

ҲОСИЛДОРЛИК — БОШ МЕЗОН

Жупаргул САФАРБОЕВА,
Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги Энгельс номли колхоз бригадири

Яқинда колхоз правлениесининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди. Йиғилишга бригада бошлиқларидан ташқари сувчилар, механизаторлар, теримчилар, химизаторлар, автотрактор парки ходимлари — хуллас, пахтачилик билан боғлиқ бўлган активлар таклиф қилинди. Ўтган хўжалик йилига якун ясалди, янги йилнинг вазифалари аниқ белгиланиб олинди.

Шуни айтиш керакки, колхозимиз пахтакорлари ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олдилар, юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Бу планда кўзда тутилганидан 14 центнер кўп демакдир. Умумий ҳосилнинг 70 процентдан кўпроғи «зангори кема»ларда терилди. Правление раиси эришилган ютуқларни бирма-бир тилга олди. Айни кезда пахтадан рекорд ҳосил етиштирган бригадаларнинг иш усулини кенг кўламда оммалаштириш зарурлигини таъкидлади.

Йиғилиш қатнашчилари ютуқлар билан бир қаторда йўл қўйилган жиддий камчиликларни ҳам айтиб ўтдилар. Бу камчиликлар нималардан иборат? Айрим бригадаларнинг пахта майдони кўзда тутилганидан кам, бригада бошлиқлари янги ер очиш ҳисобига гектарларнинг тўла бўлишини таъминлаш чораларини кўрмаётирлар. Ҳар гектар ерда 120-125 минг туп кўчат бўлиши керак деб кўп гапирилади. Лекин амалда кўчат сони ҳатто юз минг тупга ҳам бормайди. Ахир, бу ўз-ўзини алдаш-ку! Бу нуқсонга қачон чек қўямиз? Ҳашоротлар ва касалликларга қарши қаттиқ ўт очиш зарурлигини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Лекин мутахассисларимиз бу борада ташаббус кўрсатиб, бошланган яхши ишни охирига етказмаётирлар. Мисол учун гербицидлардан фойдаланишни олайлик. Ҳар йили бегона ўтларга қарши гербицидлар сепамиз. Лекин бегона ўтлар яна ўсиб чиқяпти, ҳосилга, айниқса машина теримига зарар етказяпти. Бегона ўтларни бутунлай йўқотишга қачон эришамиз?

Сувчилар ҳар қатра сувдан фойдаланишни янада яхшилаш йўллари ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар, суғориш шохобчаларини қиш фаслида мукаммал тайёр ҳолатга келтириб қўйиш масаласини кун тартибига қўйдилар. Механизатор хўжаликда малака ошириш курси очиш, илғор ёш теримчиларни механизаторликка ўқитиш ғоясини олға сурдилар. Айни кезда механизаторларнинг ҳар бири қиш фаслида камида беш-олтита шогирд тайёрлаши лозимлиги ҳам айтиб ўтилди. Йиғилишда ўнинчи беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1980 йилни колхозимиз бўйича гектаридан 55 центнердан пахта хирмони кўтариш билан якунлашга қарор қилинди.

Шуни айтиш керакки, ҳосилнинг тақдири бригадада ҳал қилинади. Ҳамма бригадалар ҳосилдорликни оширишда ўз бурчларини шараф билан ўтасалар хўжаликнинг «оқ олтин» хирмони кўкка бўй чўзаверади. Бригадамиз аъзолари ўзларининг ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бу йил гектаридан 65 центнердан пахта етиштиришга сўз бердилар. Улар сўзи билан иши бир пахтакорлардир.

Қиш кунининг ҳар соатидан бўлғуси пахта ҳосилини кўзлаб фойдаланяпмиз. Бригадамизда бириктилган чопиқ тракторлари, сеялкалар, тупроқ суриш ва ер текислаш механизм-агрегатларини ремонтдан чиқариб қўйдик. Далаларга ҳар қозонгидан кўп органик ўғитлар чиқардик. Ерларни шўр ювишга тайёрлаганимизга анча бўлди. Яқин кунларда бу муҳим ишни сифатли қилиб тугаллаймиз.

Бу йил колхозимиз бўйича юқори ҳосилли бригадалар сафи ўтган йилдагидан анча кенгайтирилади. Биз пахтадан муттасил юқори ҳосил олишдаги бой тажрибаларимизни барча ҳамкасб дўстларимиз билан ўртоқлашамиз, билганларимизни уларга ўргатиб, билмаганларимизни ўрганиб, пахта ҳосилдорлигини оширишда ялпи юксалишга эришамиз.

Республикамизнинг дастлабки энергетика корхоналаридан бири — Фарғона иссиқлик электр марказида реконструкция ишлари олиб борилмоқда. Суратда: қурилишда ўрнак кўрсатиб ишлаётган монтажчи-слесарлар бригадаси бошлиғи А. Уйманов ва электр пайвандчи В. Ганчеров.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

ПУДРАТ БРИГАДАЛАРИ

Ана шундай бригадалар кўпроқ бўлиши керак ҳамда автомобиль транспортида меҳнатни илғор усулда ташкил этиш йўлини дадилроқ, активроқ оча бориш лозим. 17 январь куни Бекободда бўлиб ўтган республика семинар-кенгашининг қатнашчилари ана шундай асосий хулосага келдилар. Автомобилчилар, халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг мутахассислари, партия ходимлари Ўзбекистон автомобиль транспорти министрлигига қарашли 16-автомобиль корхонасидан Ҳабибулла Абдужабборов бригадасининг тажрибасини кенг жорий этиш йўлларини кўриб чиқдилар. Бу донгдор меҳнатчи беш йиллик бошидаёқ республикада биринчи бўлиб бригада пудрати бўйича ишлай бошлади ва ўшандан буён ғоят катта муваффақиятларга эришди.

Семинарда республика Автомобиль транспорти министри А. Гаврилов доклад қилди. У ҳозирги вақтда республикада 2600 шофёр бригада пудрати асосида ишлаётганлигини, улар барча юкларнинг 20 процентдан кўпроғини ташиб бераётганликларини маълум қилди. Х. Абдужабборовнинг ўз бригадаси эса мусобақадошлари — Н. Ким бошчилигидаги коллектив билан биргаликда корхона учун планлаштирилган юклар умумий ҳажмининг 60 процентдан кўпроғини буюртмачиларга етказиб бермоқда.

Семинарда илғор автомобилчиларнинг тажрибасини кенг жорий этишга қаратилган тавсиялар қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов семинарда нутқ сўзлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети молия-хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Улуғ **Бузруковни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

16—17 январь кунлари КПСС Марказий Комитетида Болгария Коммунистик партияси, Венгрия Социалистик ишчи партияси, Вьетнам Коммунистик партияси, Германия Бирлашган социалистик партияси, Куба Коммунистик партияси, Монголия Халқ революцион партияси, Польша Бирлашган ишчи партияси, Руминия Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси вакилларининг амалий учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашув қатнашчилари XXII Олимпиада ўйинларига тайёргарлик ишлари қандай бораётганлиги тўғрисида фикрлашиб олдилар, ахборот иши масалаларини кўриб чиқдилар, Москва шаҳридаги бир қанча олимпиада объектларида бўлдилар.

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

БУХОРОДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИНИНГ 1980 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бухородаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли пахта тозалаш заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, 1979 йилги социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари муваффақиятли равишда бажардилар, 1979 йил 1 июнда эса ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан беш йилликнинг тўрт йили топшириғини адо этдилар.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорларига амал қилиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1980 йил учун ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

—асосий кўрсаткичлар юзасидан беш йилликнинг якунловчи йили плани 15 декабрда бажарилади, 3 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилинади, пландан ташқари 300 тонна пахта толаси, 30 тонна линт ишлаб чиқарилади, пахта толаси ва линт ишлаб чиқаришни ГОСТ расчёт нормалари доирасида 96 процентгача етказилади, маҳсулот таннархи 60 минг сўмлик пасайтирилади, пландан ташқари 50 минг сўмлик фойда олинади. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланганига нисбатан бир процент оширилади, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришга меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади;

—ташкилий-техникавий тадбирларни, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш тадбирларини ва янги техникани жорий этиш йўли билан ёрдамчи ишлаб чиқаришда қўл меҳнат салмоғи 2 процент камайтирилади;

— ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан беш йиллик топшириғи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бажарилади;

— ишчилар, инженер-техник ходимлар, бутун коллективнинг асосий куч-ғайрати ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада оширишга, тайёрланган пахтани сақлашни таъминлашга ва ундан энг кўп даражада пахта маҳсулоти олишга қаратилади. Иккита тайёрлов пункти, иккита тозалаш-қуритиш цехи муддатидан илгари фойдаланиш учун топширилади ва завод қошидаги цех реконструкция қилинади, иккита поток линия ўрнатилади, 35 та рационализаторлик таклифи жорий этилади, бундан эса бир йилда 26 минг сўм миқдорида шартли иқтисодий самара олинади;

—тежамкорлик шахсий ҳисоблари бўйича мусобақа кенг авж олдирилади, 60 тонна пахта, 2 минг квадрат метр ўрайдиган газлама, 30 тонна шартли ёқилғи, 90 минг киловатт-соат электр энергия тежалади, 22 апрель — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги кунида тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига бир смена ишланади;

—1980 йилда экиш учун юқори кондициядаги уруғликни 15 мартгача тайёрлаш таъминланади. Тайёрлов пунктларидан пахта толасини ташиш 1 июнгача тугалланади, янги пахта ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлаш учун тайёрлов пунктларининг моддий-техника базасини 1 августгача, пахта заводини эса 15 августгача ҳозирлаш таъминланади;

—иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс планини амалга ошира бориб, тўртта тайёрлов пунктида ишчиларнинг типовой ошхоналари қурилади ва ишга туширилади, заводнинг янги уй-жой шаҳарчасига туташиб кетган территориялар ободонлаштирилади, пионер лагери базасида 50 ўринли профилакторий ва дам олиш зонаси қурилади. Марказлаштирилган ёрдамчи хўжалик барпо этилади;

— 60 нафар янги ишчи ўқитилади ва тайёрланади, 40 ишчининг малакаси оширилади, 30 ишчи иккинчи турдош касбни эгаллайди, 410 киши коммунистик меҳнат мактабларида ўқувнинг ҳар хил турларига, иқтисодий ва сиёсий таълимга жалб этилади;

— энг юқори пировард натижаларга эришиш учун Бухоро районидаги Ленин номли ва «Маданият» пахтакор хўжаликлар билан ҳамкорлик ривожлантирилади. Бу хўжаликларда пахтани бригадалар бўйича қабул қилиш таъминланади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли пахта тозалаш заводининг коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, беш йилликнинг якунловчи йилини зарбдор меҳнат билан, ленинчасига ишлаб, меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришиш билан нишонлашга аҳд қилади.

Социалистик мажбуриятлар Бухоро пахта тозалаш заводи коллективининг йиғилишида муҳокама этилиб қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИГА ҚАРАШЛИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНЛИ «ЎЗБЕКШАХТОСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1980 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Орденли «Ўзбекшахтострой» трестининг коллективи КПСС XXV съезди тарихий қарорларини бажара бориб, 1979 йилги пудрат ишлари давлат планини барча техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар ҳамда ишлаб чиқариш қувватларини ва объектларини ишга тушириш бўйича муваффақиятли бажарди.

Ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирган трест коллективи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумидаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларга амал қилиб, ўзининг бутун куч-ғайрати, билими ва тажрибасини қурилиш ишларининг техникавий даражасини янада юксалтиришга, ўз ишининг самарадорлиги ва сифатини оширишга астойдил сарфлаб, 1980 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

Пудрат ишлари давлат плани 26 декабрда тугалланади. Қўшимча равишда 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Меҳнат унумдорлигини пландан 0,3 процент ошириш таъминланади.

Оҳангарондаги «Резинотехника», газ тақсимлаш станциялари, «Сантехлит» заводларининг ишлаб чиқариш қувватлари 1980 йил ноябрида ишга туширилиши таъминланади ва шу муддатда Ангрен шаҳридаги йирик панелли уйсозлик заводи реконструкцияси тугалланади. 37 минг квадрат метр уй-жой биноси қуриб 25 декабргача фойдаланиш учун топширилади.

Бинокорлик материалларини оқилона ишлатиш ҳисобига 1980 йилда 36 минг сўмлик бинокорлик материаллари, шу жумладан натура ҳолида: 1500 тонна цемент, 125 тонна металл, 970 кубометр ёғоч-тахта, 700 квадрат метр ойна тежаб қолинади.

Янги техникани жорий этиш ҳисобига 150 минг сўм ва рационализаторлик таклифларини жорий этиш ҳисобига 120 минг сўмлик шартли иқтисодий наф олинади.

Асосий қурилиш жараёнларини механизациялаш даражаси оширилади, 1980 йилда механизациялаш даражаси ер қазиш ишларида 96 процентга, сувоқчилик ишларида 55 процентга ва бўёқчилик ишларида 92 процентга етказилади.

380 нафар янги ишчи тайёрланади ва 220 ишчининг малакаси оширилади.

Пудрат қурилиш монтаж ишларининг жами ҳажми бригада пудрати усулида бажарилади.

Ушбу мажбуриятлар «Ўзбекшахтострой» трести бўлинмалари коллективларининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ХЎЖАЙЛИ ГЎШТ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1980 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Хўжайли гўшт комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги юзасидан беш йилликнинг тўрт йили планини муддатидан илгари, ўтган йилнинг 15 июнида бажарган эдилар.

Гўшт комбинати коллективи КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларга, КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, 1980 йил учун ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

барча техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан беш йилликнинг якунловчи йили плани 25 декабргача бажарилади. Пландан ташқари 450 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади. Ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан беш йиллик план В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача бажарилади.

Планга қўшимча равишда 30 минг сўм миқдорида фойда олинади. Маҳсулот ҳажми ўсишининг 90 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади;

маҳсулот таннархи 10 минг сўм миқдорида пасайтирилади, белгиланган нормага нисбатан камида 70 минг киловатт-соат электр энергияси, 100 гигакалория иссиқлик энергия тежалади. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмидан юқори категорияли маҳсулот салмоғи 14 процентгача етказилади;

ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш йўли билан қўл меҳнатининг салмоғи икки процент камайтирилади. Саккизта рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, бундан бир йилда 20 минг сўм иқтисодий самара олинади;

Комбинатни иқтисодий ва социал ривожлантириш комплекс планига мувофиқ корхона ишчилари учун 40 ўринли профилакторий очилади;

камида 30 ишчининг малакаси оширилади ва уларга иккинчи касб ўргатилади, барча ишловчиларнинг камида 90 проценти иқтисодий ўқувнинг барча турларига жалб этилади.

Ушбу мажбуриятлар Хўжайли гўшт комбинати коллективининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

ЖАНГОВАРЛИКНИ ОШИРИБ

ТОШКЕНТ. Ўзбекистон пойтахти йил сайин кенгайиб, ишлаб чиқариш қувватлари ўсмоқда. Бу ҳол партия ташкилотлари структурасига муайян ўзгартишлар киритаётир. Ҳозирги пайтда шаҳарда 1918 бошланғич партия ташкилоти иш олиб бормоқда. Уларнинг сафига 94 мингдан ортиқ КПСС аъзоси ва партия аъзолигига кандидатлар уюшган.

Шаҳар партия комитети коммунистларнинг етакчилари билан ишлашни, уларнинг сиёсий-ташкилотчилик иш малакасини оширишни ҳамиша диққат марказида тутмоқда. Шу мақсадда секретарлар учун семинарлар, маслаҳат-кенгашлари ўтказилаётир. Секретарлар соатида улар партиявий-сиёсий ишнинг форма ва методлари билан танишмоқдалар, бошланғич ташкилотларнинг меҳнат коллективларида олиб бораётган ташкилотчилик иши тажрибаси билан ўртоқлашмоқдалар. КПСС XXV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг услуб ва усулларини такомиллаштириш ана шундай йиғилишларнинг мазмунини ташкил этмоқда. Сўнгги вақтда Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, тўқимачилик комбинати, 153-трест бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибаси кенг оммалаштирилди.

Шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ҳисоботларини муттасил эшитиб бормоқда. Натижада жойлардаги партиявий-ташкилий иш тобора жанговар, таъсирчан тус олаётир. Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган мусобақа қизғин тус олишида бошланғич ташкилотларнинг кундалик сафарбар этувчи фаолияти муҳим ўрин тутаётир.

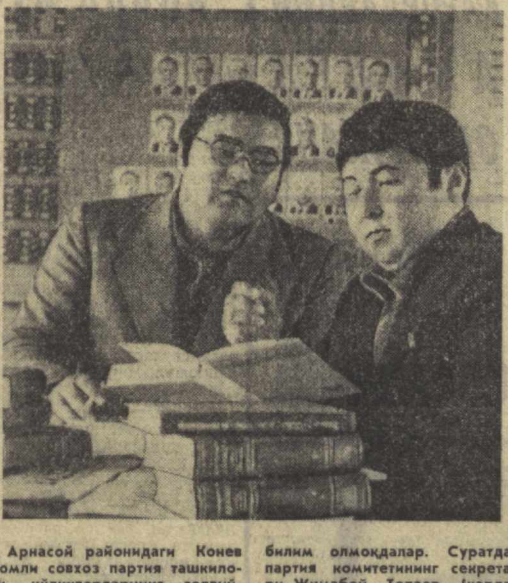

Арнасой районидаги Конев номли совхоз партия ташкилоти чўлқуварларнинг ғоявий-сиёсий тарбиясини самарали йўлга қўймоқда. Партия сиёсий маорифи системасидаги машғулотларда совхознинг кўплаб меҳнатчилари назарий билим олмоқдалар. Суратда: партия комитетининг секретари Жумабой Топаев (чапда) пропагандист Ортиқбой Тангиров билан навбатдаги машғулотлар хусусида суҳбатлашмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

МУҲИМ СОҲА МУҲОКАМАДА

КЕГАЙЛИ. Район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро мажлисида 93- ва 165-ҳунар-техника билим юртларида тарбия ишларининг йўлга қўйилиши билан боғлиқ масала муҳокама қилинди. Ушбу масала юзасидан илгари қабул қилинган қарорнинг ижроси қараб чиқилди. Шу нарса таъкидландики, мазкур билим юртлари маъмурияти ва бошланғич партия ташкилотлари кадрлар тайёрлаш савиясини сезиларли оширишни таъминлаганлар. Ўқув жараёнининг моддий-техника базаси мустаҳкамланган. Фанлар бўйича ўқув кабинетлари жиҳозланган. Айниқса, 93-билим юртида кенг профилли тракторчилар, қурувчилар, шофёрлар тайёрлаш яхши йўлга қўйилган. Ўқув юртида ёшларга ҳунар ўргатиш, уларни меҳнатга онгли муносабат руҳида тарбиялаш яхшиланиб бормоқда.

Шу билан бирга бюро қабул қилган қарорда 93-билим юртида ишлаб чиқариш машғулотларини ўтказиш ишида бир қатор камчиликлар содир бўлаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Чунончи, янги қурилган устахона амалий машғулотларни юксак савияда ташкил этиш талабларига жавоб берадиган қилиб жиҳозланмаган. Устахона учун олинган станок, асбоб-ускуналар, стендлар монтаж қилинмаган. Натижада машғулотлар савияси бўш. Айрим фан ўқитувчилари махсус мутахассислик бўйича билимга эга эмас. Билим юртида машғулотларни ташкил этиш интизоми тез-тез бузилиш ҳоллари содир бўлаётир. Ёшларнинг ғоявий-эстетик тарбиясига етарли аҳамият берилмаётир.

165-ҳунар билим юртида махсус фанлар юзасидан машғулотлар олиб бориш учун уч кабинет мавжуд. Лекин улар зарур ускуналар билан жиҳозланмаган. Ишлаб чиқариш практикасини ташкил этишда ҳам бир қатор камчиликлар юз бераётир. Қарорда ана шу нуқсонларни бартараф этиш чоралари белгилаб қўйилди.

ИЛҒОРЛАР ҲИСОБИГА

ЯНГИЙЎЛ. Шаҳар партия ташкилотлари КПСС сафларини ўстириш ва партияга қабул ишида самарали фаолият кўрсатмоқдалар. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ҳисобига партия сафи муттасил ўсиб бораётир. Шуни айтиш кифояки, фақат сўнгги икки йилдагина 319 меҳнатчи партия сафига қабул қилинди.

Пойафзал фабрикаси, «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси сингари бир қатор корхоналар ва қурилиш ташкилотларининг бошланғич партия ташкилотлари илғор ишчиларни партия сафига қабул қилиш ишини айниқса яхши йўлга қўйганлар. Фақат ўтган йилнинг ўзида 220 ишчи доҳий Ленин тасвири туширилган муқаддас партия билетини ўз қўлига олди. Ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашаётган В. Величжанова, Т. Мургалиева, Т. Эрматов, А. Султонов ўртоқлар шулар жумласидандир. Партия сафларига комсомолда чиниққан ёш меҳнатчиларни қабул қилишга масъулият билан қаралмоқда.

Шаҳар партия ташкилотлари ёш коммунистлар билан ишлаш савиясини кўтариб, уларнинг ишлаб чиқаришда авангард бўлишларини, кундалик ҳаётда партиявий ибрат кўрсатишларини таъминлаш чораларини кўраётир.

Мусобақа кундалиги

ЯНГИ МАШИНАЛАР

Боғдорчилик ва узумчилик машиналари яратувчи ихтисослаштирилган конструкторлик бюросининг Тошкент тажриба-механика заводида қовун ва тарвуз экадиган универсал механизмларнинг дастлабки туркумлари ишлаб чиқарилди. Янги сеялкалар республиканинг турли хўжаликларида синовдан муваффақиятли ўтди. Улар ўзининг юксак унумдорлиги билан деҳқонларни мамнун қилди. Бу механизмлар ишлатиш учун ғоятда қулай ва уруғ навларининг турига қараб махсус мосламалар билан таъминланган.

Янги механизмлар полизчилик далалари учун мўлжаллаб чиқарилаётган сеялкаларнинг бири сифатида конструкторлик бюросининг энг сўнгги маҳсулотларидан ҳисобланади.

Ўрта Осиё республикаларининг барча колхоз ва совхозлари бундай агрегатларга кўплаб буюртма бермоқдалар. Корхона коллективи бунга жавобан ҳозирнинг ўзидаёқ ана шундай агрегатлардан 300 комплектини тайёрламоқда.

ИРРИГАТОРЛАР ЮТУҒИ

«Андижанводстрой» трестининг 7-механизациялашган кўчма колоннасининг ирригаторлари Марказий Фарғона территориясидан 300 гектардан ортиқ янги ерларни ўзлаштириб, деҳқонларга инъом этдилар. Баҳорда Комсомолобод районидаги «Дўстлик» совхозининг деҳқонлари ана шу қўриқ ерларда чигит экишни мўлжалламоқдалар. Шу туфайли хўжаликда янги ерлар ҳисобига яна бир янги бўлим ташкил этилди.

Қўриқ ер пахтакорлари бу йил она-Ватанга камида 4 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишади, яъни беш йилликнинг дастлабки йилидагидан икки баравар кўп ҳосил етиштириш мажбуриятини олишди.

Хўжалик пахтакорлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, қишки қишлоқ хўжалик тадбирларини юксак суръат билан ўтказмоқдалар. Сувчилар ерларни иккинчи марта ювишга киришдилар. Механизаторлар эса, экиш техникасини ремонтдан чиқаришни тугатмоқдалар.

Тошкент агрегат заводи асбобсозлик цехининг станокчиси З. Носиров ҳамиша сифатли маҳсулот ишлаб чиқаради. Суратда: смена топшириқларини 180 процент бажараётган коммунистик меҳнат зарбдори З. Носиров

В. Сироткин фотоси.

Сайловдан — сайловгача

МЕҲНАТОБОД ЧИРОҚЛАРИ

24 ФЕВРАЛЬ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Чўлқуварлар шаҳри — Янгиердан Учтом ҳамда янги очилган қўриқ совхозлари сари кетган йўллар бор. Агар сиз ана шу йўллардан бундан икки-уч йил аввал юрган бўлсангиз, эндиликда бу жойларни таний олмай қолишингиз турган гап. Негаки, қўриқ бағри ниҳоятда тез ўзгармоқда, обод бўлмоқда. Республика Олий Советига ўтказилган икки сайлов оралиғидаги давр мобайнида Янгиернинг ғарби-жанубий зонасидаги қўриқ массивда бир эмас, бир нечта янги хўжаликлар ташкил топди. Ўтган йилнинг декабрь ойида эса ана шу қўриқ совхозлар базасида Сирдарё области составида яна бир район — Меҳнатобод райони ташкил этилди. Бу эса жонажон партия ва ҳукуматимизнинг қўриқ ерларни ўзлаштириш ва обод этиш йўлидаги доимий ғамхўрликларининг яна бир ёрқин намунасидир.

Биз янги районга борар эканмиз, область ижроия комитетининг Меҳнатобод райони бўйича ташкилий комитетининг раиси Абдуллажон Турдиқулов билан тўрт-беш йил олдин бўлиб ўтган учрашувни эсладик. У пайтда Абдуллажон ака қўриқ бағрида эндигина ташкил топган Ғанишер Юнусов номли совхоз директори эди. Янги хўжалик раҳбари ўшанда бизни торгина хонада кутиб олган эди.

— Ҳозирча идорамиз ҳам, яшаш жойимиз ҳам мана шу, — деган эди Абдуллажон ака. — Бу йил биринчи ҳосил пойдеворини яратяпмиз, янги посёлка қурилиши режаларини тузяпмиз.

Ўшанда Абдуллажон ака ҳақ гапларни айтган экан. Эндиликда совхознинг кўркам далалари, теп-текис асфальт йўллари, обод посёлкасини кўриб ҳар қандай кишининг ҳаваси келади. Бу ерда совхоз ишчи ва хизматчиларининг чиройли ҳовлилари билан бир қаторда йирик ўрта мактаб, болалар боғчалари, клуб, маданий-маиший, савдо, медицина объектлари қад кўтарди. Посёлкада йирик пахта пункти, марказий ремонт устахонаси барпо этилди. Ҳозирги кунда «Голодностепстрой» қурувчиларининг фидокорона меҳнатлари туфайли фақат Ғанишер Юнусов номли совхоз посёлкасидагина 250 га яқин хонадон кенг, чиройли уйларда яшамоқда. Республика Олий Совети Президиумининг ўтган йил ноябрь ойидаги Фармонига биноан Ғанишер Юнусов номли ҳамда қўшни Охунбобоев номли совхоз территориясида «Баҳористон» қишлоқ Совети ташкил этилди.

Сайловдан сайловгача бўлган давр мобайнида Ғанишер Юнусов номли совхоз ҳар тарафлама юксалди, ҳосилдорлик соҳасида район хўжаликлари орасида биринчи ўринга чиқиб олди, экономикаси мустаҳкамланди, қиёфаси ўзгарди.

Янги район маркази — Қаҳрамон қишлоғи ҳам икки сайлов оралиғида қўриқ бағрида пайдо бўлган. Бу замонавий қишлоқнинг дастлабки пойдеворлари қўйила бошлаганига икки йил бўлмоқда, холос. Шунга қарамай унда ҳозир 164 хонадон истиқомат қилмоқда. Янги қишлоқ посёлкасидаги иккита магазин, иккита новвойхона, медпункт, дорихона аҳоли хизматида. 160 ўринли янги 8 йиллик мактабда «Страна Советов» совхози меҳнаткашларининг фарзандлари таълим олмоқдалар. Яқинда бу ерда 140 ўринли болалар боғчаси қуриб битказилди.

Бугун-эрта 200 номерли телефон станцияси ишга туширилади. Ҳозирги кунларда «Қаҳрамон» қишлоғини ободонлаштириш йўлида катта ишлар олиб борилмоқда. «Обручевсовхозстрой» трестининг 31-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари ўтган йили бу ерда 24 та коттеж қуриб бердилар. Бу йил ҳам бошқа маданий-маиший объектлар билан бир қаторда уй-жой қурилишига катта эътибор берилади. Йил охиригача камида 4 минг квадрат метр уй-жой қурилади. Йўлкалар, янги йўллар очилади.

Ҳақиқатан ҳам янги қишлоқ марказида қурилиш ва ободонлаштириш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. 170 нафар қурувчи янги район марказини кенгайтириш, уни обод қилиш, замонавий бинолар барпо этиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Янги районда, айниқса, республика Олий Совети ҳамда маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларга ҳар тарафлама қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Район территориясида 8 та сайлов участкаси ташкил этилди. Бу йилги сайловларда район территориясида жойлашган 7 та қўриқ хўжаликнинг энг илғор ишчи ва хизматчилари, қурувчи ва механизаторлари, пахтакор ва чорвадорларидан 75 нафари район Советининг депутати бўлдилар. Меҳнатобод районида ташкил этилган агитбригадалар сайловолди тушунтириш ишларини авж олдирмоқдалар, меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кун сайин кучайтирмоқдалар. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар қўриқ бағрида сайловдан сайловгача рўй берган улуғвор ўзгаришлар, партия ва ҳукуматимизнинг ички ва ташқи сиёсати, шунингдек бошқа қизиқарли мавзуларда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

...Оқшом чўкди. Тун қўйнида Ильич нурлари порлади. Булар — Меҳнатобод чироқларидир.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САЙЛОВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

ҚАРШИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қашқадарё область партия комитети меҳнаткашлар ўртасида Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловолди агитация-пропаганда ишларини авж олдирмоқда. Яқинда обком томонидан тузилган 70 кишилик агитация-пропаганда группаси аъзолари районларга жўнаб кетишди. Унинг составида партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг масъул ходимлари, Қарши давлат педагогика институти, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти Қарши филиали олимлари бор.

Агитация-пропаганда группаси аъзолари жойларда бўлиб, агитколлективларнинг ишлари билан чуқур танишмоқдалар. Оммавий-сиёсий ҳамда маданий-оқартув ишларини амалга оширишда уларга методик ёрдам кўрсатмоқдалар. Улар сайловчилар орасида КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми материаллари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмаларини кенг тушунтирмоқдалар. Шунингдек, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейи шарафига ишлаб чиқариш коллективларида юзага келаётган ватанпарварлик ташаббусларини пропаганда қилмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ:

Конимех районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозида яшовчилар томонидан ёзилган хатдаги фактлар текширишда асосан тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам Конимех район санитария эпидемиология станциясида молия ишларида ва айрим дори-дармонларни сақлашда камчиликларга йўл қўйилган. Текшириш якунлари Бухоро область соғлиқни сақлаш бўлимининг медицина Советида ва Конимех район Совети ижроия комитетида кўриб чиқилди. Хўжалик фаолияти устидан тегишли назорат ўрнатмагани учун райСЭС бош врачи Ҳ. Ашилова қаттиқ виговор эълон қилинди.

Область медицина совети йўл қўйилган камчиликларни қисқа муддатда бартараф этиш ва райСЭС фаолиятини тубдан яхшилаш чора-тадбирларини белгилади.

ҚАТТИҚ ҲАЙФСАН БЕРИЛДИ

Букалик газетхон редакциямизга йўллаган хатида «Бука» совхозида қишлоқ хўжалик Устави қўпол равишда бузилаётгани ҳақида маълум қилган эди.

Ушбу хат юзасидан БУКА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан жавоб олинди. Унда таъкидланишича, газетхон хатида кўрсатилган фактлар текширишда тўғри бўлиб чиққан. Текшириш якунлари район партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Қишлоқ хўжалик Уставининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйгани учун «Бука» совхози директори Ж. Аннаев ва бош агроном Элчибоевларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Салкам 3 гектар ерга ортиқча экилган супурги хўжалик ҳисобига ўтказилди. Йўл қўйилган камчиликларни қайта такрорламаслик чора-тадбирлари белгиланди.

КОНКРЕТ ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

«Шофиркон» районидаги Карл Маркс номли колхознинг 9-бригадасида колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш талаблар даражасида эмас. Колхоз раҳбарлари бу муҳим ишни қачонгача орқага суришади?».

(Газетхон Ф. Қурбонов хатидан).

ШОФИРКОН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: хатда кўрсатилган фактлар текширишда тасдиқланди. Колхоз правлениеси ва партия комитети хат юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Хонобод қишлоғида радио линияларини ремонт қилиш иши бошлаб юборилди. Қишлоқнинг янги лойиҳаси тасдиқлангач, 9-бригадага типовой дала шийпони қуришга киришилади. Меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг бошқа турларини яхшилашга ҳам эътибор кучайтирилди.

ҚАРДОШЛИК НАМУНАСИ

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

СССРнинг ташкил этилиши барча республикалар экономикасини ягона халқ хўжалиги плани асосида ривожлантириш имконини берди. Совет Иттифоқининг қудратли ва маънавий потенциали миллий ўлкалардаги илгари эзилган халқларнинг иқтисодий ҳамда маданий қолоқлигини тугатишда, барча қардош республикаларнинг ҳар томонлама гуллаб-яшнашида ишончли замин бўлди.

Совет халқларининг қардошлик оиласида, доно ленинча миллий сиёсатни ҳаётга татбиқ этиш туфайли бизнинг республикамиз социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётнинг юксак чўққиларига чиқиб олди. Бугунги Ўзбекистон — гуллаб-яшнаётган социалистик республикадир. У кўп тармоқли қудратли индустрияга, юксак механизациялашган қишлоқ хўжалигига, илғор фан ва ўзига хос ёрқин маданиятга эга ўлкадирки, унинг меҳнаткашлари эркин ва бахтли ҳаёт кечирмоқдалар.

Ўзбекистонда юздан ортиқ тармоққа эга бўлган саноат жадал ривожланмоқда. Энергетика, химия, нефть, кўмир, газ, кон-руда, металлургия, олтин қазиб олиш, электротехника, самолётсозлик, электрон саноати, кўп тармоқли машинасозлик Ўзбекистон индустриясининг фахридир. Ҳозир республикадаги 1500 та корхона бор-йўғи 19 кунда бутун 1937 йили ишлаб чиқарилган ҳажмдаги маҳсулотни тайёрламоқда.

Ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш, фан-техника ютуқларини жорий этиш, корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантириш, бошқаришни такомиллаштириш негизида республикада замонавий саноат ишлаб чиқаришнинг катта комплекси яратилди. Корхоналар ва бирлашмаларнинг техникавий даражаси ўсди. Ўзбекистон саноат маҳсулотлари Совет Иттифоқининг барча республикаларига, шунингдек, дунёдаги 70 дан ошиқ мамлакатга чиқарилмоқда.

Ўзбекистон иттифоқдош республикаларга пахта толаси, табиий газ, прокат, трансформаторлар, дизеллар, электр пайвандлаш ускуналари, турли хил кабеллар ва насослар, йигириш ва пилталаш машиналари, пахта териш машиналари ҳамда ғўза парвариши билан боғлиқ механизмлар, компрессор станциялари, подшипниклар, пилла, қоракўл, ҳўл мева, сабзавот, полиз маҳсулотлари, ўсимлик мойи, узум, консерва, вино ва бошқа кўплаб маҳсулотларни етказиб бермоқда. Республикамиз ўз навбатида улардан ёғоч, қора металл, кўмир, нефть ва нефть маҳсулотлари, металл кесувчи дастгоҳлар, химия, енгил ва озиқ-овқат саноати моллари, приборсозлик, радиоэлектроника буюмлари, тракторлар, бульдозерлар, дизеллар, буғ қозонлари, автомобиль, йўл ва қурилиш машиналари, турли хил двигателлар, бензин, цемент, шифер, ойна, қанд, дон ва бошқа хил маҳсулотларни олади.

Ўзбекистон хўжаликларининг пахта, пилла, қоракўл, ҳўл мева, полиз маҳсулотлари, сабзавот, тўқимачилик машиналари, ўсимлик мойи ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилганлиги бу маҳсулотларни Марказий, Шимоли-Ғарбий, Ғарбий Сибирь, Шарқий Сибирь, Урал иқтисодий районларига, Украина, Белоруссия, Закавказьега ташиш учун барқарор транспорт алоқасини вужудга келтирди.

Республикамизнинг Қозоғистон билан иқтисодий алоқалари, айниқса, яқиндир. Бу алоқалар узоқ ўтмишга бориб тақалади ва ҳар икки қардош халқ тарихи тараққиётининг бориши билан белгиланган. Республикамизга Қозоғистондан дон-дун, бинокорлик материаллари, тошкўмир ва бошқа кўплаб буюмлар пешма-пеш келиб турибди. Худди шундай мисолни Ўрта Осиёдаги республикалар билан муносабатларда ҳам кўрса бўлади. Жумладан, Қарши каналига ўрнатилган кучли насос станциялар Тожикистондаги Норак ГЭСи электр энергияси билан ҳаракатланаётганини айтиб ўтиш кифоя.

Республикамизда қазиб олинаётган табиий газ мамлакат ёқилғи-энергетика ва химия саноати тараққиётига салмоқли ҳисса қўшаётганини таъкидлаб ўтиш керак. Биргина 1971—1975 йилларда табиий газ қазиб олиш қарийб 180 миллиард кубометрни ташкил этди. Унинг 60 проценти Урал ва мамлакат марказий районларига, шунингдек, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистонга газ қувурлари орқали юборилди. «Зангори олов»ни қувурлар орқали жўнатиш Ўрта Осиё — Марказ, Бухоро — Урал, Бухоро — Тошкент — Фрунзе — Олмаота газ қувурлари системаси орқали амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон ССР — кенг тараққий этган ирригация каналлари ва иншоотлари, сув хўжалигининг бой моддий техника базаси, лойиҳалаш, қидирув, қурилиш, фойдаланувчи ва илмий муассасалар, кўплаб малакали кадрларга эга ноёб суғориладиган деҳқончилик районидир. Республикамизда 900 дан зиёд суғориш системасини ўз ичига олган замонавий сув хўжалиги мавжуд бўлиб, бу системаларда 93 мингта гидротехника иншооти қурилган. Булар орасида 4 миллиард кубометрдан зиёд ҳажмли 14 та йирик сув омбори, 200 минг километр узунликдаги суғориш ва мелиорация канали, 70 минг километрдан ошиқ масофадаги зовур шохобчалари, 560 тадан кўп катта стационар насос станцияси, тик зовур системаларида ишлатилаётган минглаб қудуқларни санаш мумкин.

Республикада ўнлаб йиллар мобайнида амалга оширилаётган улкан мелиорация ва ирригация қурилиши — бу, халқ ижоди самараси ҳамда оғамиз рус халқи ва СССРдаги бошқа халқларнинг улкан ёрдами натижасидир. Эндиликда республикамизнинг қўриқ ерларни комплекс ўзлаштириш борасидаги тажрибаси мамлакатимиздаги бошқа республикаларда ҳам кенг қўлланилмоқда. Жаҳондаги кўплаб чет эл мамлакатлари ҳам бу тажрибадан фойдаланмоқда.

Ўзбекистон тажрибаси Ноқоратупроқ ўлка қишлоқ хўжалигини тараққий эттириш программасини амалга оширишда алоҳида аҳамият касб этмоқда. Чунки ерларни комплекс равишда мелиорациялаш Ноқоратупроқ ўлкани барқарор, юқори ҳосил берадиган, деҳқончилиги ва чорвачилиги юксак даражага кўтарилган зонага айлантиришни таъминловчи чора-тадбирлар системасидаги муҳим босқичдир.

Маълумки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати социалистик қурилишнинг ҳар бир босқичида қишлоқ хўжалигини комплекс тараққий эттиришнинг узоқ йилларга мўлжалланган программасини изчиллик билан амалга ошириб келмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг РСФСР Ноқоратупроқ зонаси қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида 1974 йил март ойида қабул қилган қарори бу соҳадаги энг жиддий чоралардан бири бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати юқоридаги қарорга биринчилар қаторида лаббай деб жавоб бериб, 1974 йил ноябрь ойидаёқ Ноқоратупроқ ўлка қишлоқ хўжалигини юксалтириш ишига оталиқ ёрдамини кўрсатиш ташаббуси билан чиқдилар. Ўнинчи беш йилликда биргина Иваново областининг ўзида республика сув хўжалиги ташкилотлари кучи билан 100 миллион сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажариш, 1976—1980 йилларда қарийб 10 минг гектар ерни суғориш, 15 минг гектарга яқин захи ва ботқоқ ерларни қуритиш, 26 минг гектар ерда маданий-техникавий ишларни адо этиш, 50 минг квадрат метрга яқин уй-жой қуриш, темир-бетон буюмлари заводи бунёд этиш мажбурияти олинди. Новгород областига ёрдам бериш юзасидан ҳам шундай мажбурият қабул қилинди.

Ҳозирги пайтда Новгород областида 8 та, Иваново областида эса 7 та ихтисослаштирилган механизациялашган кўчма колонна ва хўжалик ҳисобидаги битта участка қурилиш-монтаж, мелиорация-ирригация ишларини олиб бормоқда. Янгидан тузилган «Узновгородводстрой» трестида 900 дан зиёд экскаватор, грейдер ва бошқа механизмлар ҳамда 500 дан зиёд автомашина мавжуд. «Узиванововодстрой» тресги ҳам шунча миқдордаги техника билан таъминланган.

Тошкентдаги «Средазгипроводхлопок» институти лойиҳалаштираётган муҳим мелиорация объектларидан полиз, гўшт, сут маҳсулотлари етиштиришга мўлжалланган иккита йирик совхозни алоҳида кўрсатиш мумкин. Биринчиси «Ўзбекистон» бўлиб, у 3 минг, иккинчиси эса «Дружба» бўлиб, у 2 минг гектар суғориладиган майдонга эга бўлади. Улар беш йиллик охирига бориб ишга туширилади. Булардан ташқари Иваново областининг учта районида, суғориладиган улкан массивларида: Фурманов районида, «Красинский луга», Шуя районида колхозлараро озуқа базаси, шунингдек «Согласие», «СССР 50 йиллиги» совхозларида ҳамда Иваново районидаги Иваново қишлоқ хўжалиги институтининг ўқув хўжалигида озуқа етиштирадиган экинзорлар ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

Булардан ташқари, келгусида хўжаликлараро йирик суғориш системасини қуришга киришиш мўлжалланяпти. У қарийб 30 минг гектар майдонни ўзлаштириш, Волга дарёси сувини маҳаллий дарёлар ҳавзасига оқизиш имконини беради. Булардан ташқари Новгород областида 50 минг, Иваново областида 30 минг гектар майдондаги ерларни қуритиш ва суғоришга хизмат қилувчи бир қатор объектларни барпо этиш ҳам мўлжалланган.

Объектларни лойиҳалаштириш ва қуриш комплекс равишда олиб борилмоқда. Яъни, суғориладиган деҳқончиликни ташкил этиш ва ерларни суғориш, ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш аҳамиятидаги қишлоқ хўжалиги қурилиши, ободонлаштиришнинг замонавийлик даражасини таъминловчи инженерлик коммуникациялари қурилиши учун сув хўжалиги объектларини бунёд этиш баб-баравар амалга оширилмоқда.

Республикамиз партия ва совет ташкилотлари Ноқоратупроқ ўлкадаги қурилиш ишларига алоҳида эътибор билан қараб келмоқдалар. Партия, совет, комсомол, хўжалик раҳбарлари Ноқоратупроқ ўлкадаги қурилишларга мунтазам равишда бориб туришади. Тошкент, Андижон, Наманган, Фарғона, Нукус ҳамда республиканинг бошқа шаҳарларидан Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштиришга пешма-пеш қурилиш отрядлари жўнаб кетмоқда.

Йиллар ўтиши билан бу қадимий рус ўлкаси таниб бўлмас даражада ўзгариб кетади. Ана шунда гуллаб-яшнаётган рус диёри инсоннинг қаҳрамонона меҳнатига сахий дастурхони билан миннатдорчилик билдиради. Қайтадан яшарган Ноқоратупроқ ўлка совет халқи қаҳрамонона меҳнатининг, Коммунистик партия иродаси ва донолигининг, афсоналардагидек мўъжизалар яратишга қодир совет халқи бузилмас дўстлигининг ёрқин намунаси бўлиб қолади.

Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Орол денгизига оқизиш амалга оширилгач, Ўзбекистоннинг РСФСР ва Қозоғистон билан алоқаси янада кучаяди. Бу улкан миқёсдаги тадбир туфайли мавжуд суғориладиган ерларни янада самарали равишда обиҳаётга тўйдириш, Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Сибирда 20 миллион гектарга яқин янги ерларни ўзлаштириш, мамлакат шарқида йирик озиқ-овқат базасини яратиш имкони туғилади.

Ленинчи Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган СССР халқлари дўстлиги — совет жамиятини ҳаракатга келтирувчи қудратли куч, мамлакатимиздаги барча миллат халқлари ижодкорлигининг битмас-туганмас манбаидир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев уқтириб ўтганидек, «Бу дўстлик — бизнинг бебаҳо мулкимиздир, социализмнинг ҳар бир совет кишиси дилига жуда азиз бўлган энг катта ғалабаларидан биридир». Қўлга киритган барча ғалабаларимиз — улуғ рус халқи бошчилигида ягона ва қудратли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига жипслашган мамлакатимиз барча халқлари дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги самарасидир.

Мамлакатимиз халқларининг ленинча дўстлиги — жўшқин ватанпарвар ва матонатли интернационалист бўлган совет кишиларининг қон-қонига сингиб кетган. Бу дўстлик совет кишилари маънавий қиёфаси ва совет турмуш тарзининг ажралмас қисмидир.

А. МАМЕДОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

ИХТИСОСЛАШТИРИШ САМАРАСИ

ЧОРВАЧИЛИК—ЗАРБДОР ФРОНТ

Тажрибали деҳқон ер очади, ерга ер қўшади. Уста чорвадор эса моллар зотини яхшилайди ва мустаҳкам озуқа базасини яратиб, гўшт ва сутни кўпайтиради. Оз маблағ ва меҳнат сарфлаб, кўп маҳсулот етиштиришга ҳаракат қилади.

Бирлашмамиз ташкил топган дастлабки йилданоқ ихтисослаштириш йўлига ўтилди. 25 гектарли майдонда замонавий чорва комплекси биноси вужудга келтирилди, энг қулай шароитли бузоқхоналар қад кўтарди. Ҳар бири катаклар, канализациялар ва ахлат оқизиш йўллари билан таъминланди.

Бирлашмамиз асосан райондаги колхоз ва совхоз фермаларига зотдор ёш сигирлар етказиб беради. Биз қора-ола зотли ғунажинлар етиштирамиз. Шунга кўра, ҳамма сигирларни дастлабки даврданоқ қора-олага алмаштирдик. Райондаги барча хўжаликлардан 15—20 кунлик шундай зотли бузоқларни қабул қилиб олиб, боқиб, катта қилиб, сигир ҳолида яна ўша хўжаликларга қайтариб беряпмиз. Масалан, 1978 йили зотли ғунажинлардан 315 бошини хўжаликларга жўнатган бўлсак, 1979 йилда бу кўрсаткич 450 тадан ошди. Демак, бир йил ичида хўжаликларга зотдор мол сотишни 135 бошга кўпайтирдик.

Чорва комплексимизда 1978 йили ҳаммаси бўлиб 3770 бош мол сақланган ва боқилган эди. 1979 йилгиси эса 5058 бошни ташкил этди. Қора-ола зотли сигирлар сони 170 бошдан 195 бошга етказилди. Ўз хўжалигимизда бузоқ олиш йиллик плани ошириб адо этилди.

Бирлашмамиз 1979 йилни деҳқончиликда ҳам, чорвачилик соҳасида ҳам самарали якунлади. Сигирлар зоти яхшиланганлиги туфайли йиллик 400 тонна сут етиштириш планини 585 тонна қилиб бажардик. Ҳар бош сигир ҳисобига сутни бир йилда 315 килограммга кўпайтирдик. Кенжаой Мавлонова, Гулсара Олимова, Розиябиби Номозова каби кўплаб сигир соғувчилар бундан ҳам оширдилар. Бузоқ олиш топшириғи шараф билан адо этилди. Шундай қилиб бирлашмамизда 1979 йилда ундан олдинги йилга нисбатан сут етиштириш 23 процент, гўшт етиштириш 32 процент кўпайди. Тухум 1979 йили ундан олдинги 63.800 дона ўрнига 79 минг донага етказилди.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ёш молларни семиртириш ҳисобига 3580 килограмм гўшт етиштирилган бўлса, тўртинчи йилида бу кўрсаткич 5000 килограммни ташкил этди.

Наслдорлик ва маҳсулдорликни оширишда ердан унумли фойдаланиш ғоят катта роль ўйнамоқда. Коллективимиз янги ерларни кўплаб ўзлаштириш ҳисобига озуқабоп экинлар майдонини тобора кенгайтириб бормоқда. Чунончи, беда майдони 140 гектардан 350 гектарга кўпайтирилди. Маккажўхори, озуқабоп лавлаги экини икки баравар оширилди. 1979 йили ишлаб чиқариш планидаги 600 гектар ўрнига 970 гектар ерга донли экинлар экдик. Шундан 540 гектари маккажўхори эди. Унинг ҳар гектаридан 90 центнердан дон, 533 центнердан кўкпоя йиғиштириб олинди. Бедани беш марта ўриб олиб, гектаридан 225 центнердан пичан жамғарилди.

Йирик чорвачилик комплекси барпо этилиши муносабати билан бирлашмамизда еттита ем-хашак бригадаси тузилиб, уларга тегишли ишчи кучи, техника воситалари ажратиб берилди. Агроном Ўроқ Зулфиқоров бошлиқ бригада 15 гектар озуқабоп лавлагининг ҳар гектаридан 1025 центнердан ҳосил олди.

Ўнинчи беш йиллик топшириқларининг кўпини ўтган йилдаёқ бажариб қўйдик. Давлатга донли экинлар маҳсулоти сотиш плантопшириқларини ошиғи билан бажариб, кўп миқдорда ем жамғариб олдик. 5900 тонна силос бостиришимиз керак эди, 9010 тонна қилиб бажардик. Пландаги 4000 тонна ўрнига 8020 тонна сенаж жамғарилди. Шунингдек, беда уни, озуқали лавлаги тайёрлаш топшириқлари ҳам бир ярим-икки ҳисса қилиб адо этилди.

Бойликлар манбаи ҳисобланган ердан ана шундай унумли фойдаланганимиз туфайли мўл-кўл маҳсулот етиштириб, унинг сифатини тубдан яхшиладик. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 1977 йили 7000 сўмдан, 1978 йили 8900 сўмдан ва 1979 йили 10897 сўмдан даромад қилишга эришдик. Бирлашманинг умумий даромади ва соф фойдаси ҳам шунга яраша кўпайиб бормоқда. 1978 йилгиси 5.172.075 сўм бўлган бўлса, 1979 йилгиси камида олти миллион сўм бўлиши мўлжалланмоқда.

Фидокорона меҳнати эвазига кўп даромад олувчилар, фаровон ҳаёт кечираётган оилалар сони йил сайин ортиб бормоқда. Кўплаб оилалар ўз маблағлари ҳисобига ҳовли тўйлари қилиб, янги уйларга кўчиб ўтдилар. Чорва комплексида, далачилик бригадаларида ишлаётганларнинг кўпчилиги енгил автомашиналар сотиб олишган. Газлаштирилган кўп хонали уйларда яшамоқдалар. Деярли ҳамма хонадонларимиз сигирбузоқли, 4—5 бошдан қўйэчкили бўлган. Бирлашмамиз уларга ортиқча ем-хашак фонди ҳисобидан дағал хашак, сомон бериб турибди. Чорва комплексимизда 60 киши ишлайди. Бош зоотехник Даврон Азизов ва бош ветврач Ахтам Темиров олий маълумотли мутахассис. Бузоқбоқар, сигир соғувчилар орасида ўрта мактабларни битирган қизлар кўп. Уларнинг ҳаммаси замонавий уйларда истиқомат қилади. Бош план асосида уч участкада замонавий уйжой қурилиши боряпти. Кейинги уч йилда бирлашма бўйича 140 ўринли марказий болалар боғчаси, яна ҳар бири 90 ўринли икки участка боғча-ясли биноси қурилди. Маъмурий бино ва 600 ўринли клуб қурилиб, фойдаланишга берилди, 630 ўринли мактаб биноси битказилди. 16,5 километрли асфальт йўл қурилиб, фойдаланишга топширилди. Марказий қишлоқда намунали ошхона, ҳаммом, маиший хизмат уйи ишлаб турибди.

Шуни қувонч билан таъкидлаш кераки, чорвачилик комплексимиз қора-ола зотдор ғунажинлар етиштиришда дастлабки ютуқларга эришди. Ўтган икки-уч йил мобайнида райондаги 18 та хўжаликдан бир қанчаси коллективимиз ўстирган серсут, гўштдор қора-ола ғунажин ва новвослар билан таъминланди. Қатор хўжаликларнинг фермалари талай зотдор сигирли бўлди. Мана шунинг натижасида 1979 йилда райондаги 17 та хўжаликда сигир бошига сут етиштириш сезиларли даражада кўпайди. Энгельс номли, Ильич номли, Карл Маркс номли, Навоий номли колхозлар шулар жумласидандир. Сут ва гўшт анча кўпайгани туфайли районимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг чорвачилик бўйича кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Бирлашмамиз истиқболи порлоқ. Яйловлари кенг, ем-хашак базаси яхши. Коллективимиз ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида янада яхши кўрсаткичларга эришади. Биз ихтисослаштириш йўлидан бориб, янада улкан ютуқларни қўлга киритамиз, бирлашмадаги қора-ола зотли сигирлар ҳисобидан райондаги барча чорвачилик фермаларини шундай серсут ва гўштдор моллар билан таъминлаб, 1979—1980 йил қиш даврида худди ёздагидек кўп сут етиштирамиз, семиз ва бўрдоқи гўштни кўпайтирамиз.

Аброр ТЎРАҚУЛОВ,
Самарқанд область Ургут районидаги «Москва» чорвачилик бирлашмаси директори.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ҚЎРҒОНТЕПА. Куйбишев номли колхозда Рўзигул Ашурованинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

Р. Ашурова ўтган йили ўз боқимидаги 20 бош сигирдан 70 тоннадан зиёд сут соғиб топширган эди. Моҳир чорвадор бу йил ҳар бош сигирдан 4000 литрдан сут соғиб олишга ҳаракат қилмоқда. Маърифатхон Мўминова, Тўхтахон Мамадалиева, Гулсарахон Каримова каби кўплаб шогирдлари унинг тажрибасини ўз ишларида кенг қўлланмоқдалар.

М. ИСМОИЛОВА.

* * *

ҒАЛАБА. Чорва қишловига пухта ҳозирлик кўриб қўйган эдик. 2 минг тонна беда пичани, 4900 тонна силос ва бошқа тўйимли озуқалар жамғарилган.

Ўтган йили ҳар бош соғин сигирдан 4120 килограммдан сут соғиб олинди. Анна Кукуева, Нина Яковлева, Вера Нагайлар ўз боқимларидаги сигирларнинг ҳар биридан 5 минг килограммдан ошириб сут соғиб олишди.

1980 йилда давлатга ўтган йилдагидан анча кўп сут ва 164 тонна гўшт сотамиз.

Николай КИМ,
Димитров номли колхоз зоотехниги.

оламда нима гап

ДОНО ВА ЗУККО СИЁСАТ

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Правда» газетаси мухбири саволларига берган жавобларига халқаро майдонда билдирилаётган фикр ва мулоҳазалар шуни кўрсатмоқдаки, СССРнинг доно ва зукко ташқи сиёсати жаҳон халқларига яқин ҳамда тушунарли бўлиб, уларнинг туб манфаатларига мос келади, тинчлик ва кескинликни юмшатиш учун курашда қудратли қурол бўлиб хизмат қилади.

Л. И. Брежневнинг жавоблари, деб таъкидлайди **«Нойес Дойчланд»** газетаси (ГДР), бутун дунёда бўлгани каби ГДРда ҳам ғоят зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Совет раҳбари ёлғонни қатъиян фош қилиб ташлади, жамоатчилик фикрини чалғитувчи империалистик қаллоблар ана шу ёлғонни ишга солиб, халқларнинг тинчлик, қуролсизланиш, мустақиллик, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва социал тараққиёт йўлидаги курашига тўсқинлик қилиш мақсадида халқаро вазиятдаги ҳозирги чигаллик сабабларини бузиб кўрсатмоқдалар. Аммо империализм Совет Иттифоқини барча халқларнинг хавфсизлигини таъминлашдан иборат қатъий йўлдан ҳеч қандай қўпорувчилик ҳаракатлари билан четга чиқаришга муваффақ бўла олмайди.

Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси ёзади: ҳозир бутун дунё АҚШ маъмуриятининг масъулиятсизлик билан қилаётган жазавали тадбирларини, унинг бутун инсониятга тааллуқли бойликларни хатарли равишда назар-писанд қилмаётганлигини Леонид Ильич Брежневнинг принципиал, доно, заковатли баёноти билан таққослаши мумкин. Совет Иттифоқининг позицияси қардош мамлакатларда кенг кўламда маъқулланиб, тўла-тўкис қўллаб-қувватланмоқда. Бу позиция бошқа мамлакатларда ҳам худди шундай маъқуллаб, қўллаб-қувватланмоқда. Турли ижтимоий тузумдаги кўпгина давлатларда реал фикр юритувчи сиёсий арбоблар шуни эътироф этишлари кераки, Л. И. Брежневнинг сўзлари ғоят вазмин бўлиб, мулоқотни янада ривожлантиришга қаратилган, айни вақтда бу сўзлар, халқаро кескинликни кучайтириш йўлидаги қадамларнинг оқибатлари хусусида огоҳлантириш бўлиб ҳам хизмат қилади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Правда» газетаси мухбири саволларига қайтарган жавобларининг тўла текстини Польша, Чехословакия, Венгрия, ГДР, Болгария, Монголия ва Вьетнамнинг марказий газеталари эълон қилдилар. Румыния матбуоти Л. И. Брежневнинг жавоблари тўғрисида ҳозирча хабар қилмаяпти.

Ғарбдаги реакцион кучлар ҳозирги пайтда орқага, «совуқ уруш» замонларига, халқаро кескинликни кучайтириш ва қуролланиш пойгасини ҳаддан ташқари авж олдириш сари ниҳоятда хатарли қадам қўйдилар, деб таъкидлади Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи Англия комитетининг раиси **Г. Шаффер.** Бироқ, шуни таъкидлаш кераки, АҚШ Совет Иттифоқига қарши қабул қилаётган бир томонлама чоралар пировард натижада мана шу чораларни кўрган кимсаларнинг ўзига қарши қайтади. Совет Иттифоқи билан дўқ-пўписа тилида гаплашишга ҳали ҳеч ким муваффақ бўлган эмас.

Ҳозирги пайтда халқаро вазиятнинг яна ҳам ёмонлашувига йўл қўймаслик имконияти мавжуд, деб таъкидлайди **«Унзере цайт»** (ГФР) газетаси. Совет Иттифоқи оқилона иш тутиб, музокаралар олиб бориш йўлини таклиф этмоқда. Айни шу йўлдан бориш ГФРнинг манфаатларига мос келади.

Испанияда чиқадиган **«Пуэбло»** газетасининг фикрича, Л. И. Брежневнинг Европа халқлари туб манфаатлари кескинликни юмшатиш билан чамбарчас боғланган деган гапи, бу халқлар океан ортидаги сиёсатдонларнинг хоҳиш-иродаси билан авантюралар йўлига ўтишни мутлақо истамайдилар, деб комил ишонч билан айтганлиги жуда муҳим ва ўз вақтида айтилган гаплардир.

Совет раҳбарининг жавоблари, деб уқтиради Финляндиянинг **«Суоменмаа»** газетаси, ҳозир аҳволнинг танглигига қарамай, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш сиёсатини давом эттириш мумкинлигига ишончни мустаҳкамлайди. Кескинликни юмшатиш европаликлар учун тушунчагина бўлиб қолмай, шу билан бирга турмуш тарзи ҳам бўлиб, Европа аҳолисининг кўпчилиги, шубҳасиз, кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлашни истайди.

(ТАСС).

Қардош поляк халқи кеча мамлакат пойтахти Варшава гитлерчи босқинчилардан озод этилганлигининг 35 йиллигини кенг нишонлади. СУРАТДА: Варшаванинг маркази. Бу ерда кўплаб магазинлар, модалар уйи, катта ва кичик кафелар, ресторанлар жойлашган.

В. Мастюков фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● АФИНА. Умумгреция социалистик ҳаракатнинг раиси А. Папандреу НАТОнинг Ғарбий Европадаги баъзи мамлакатларда Американинг янги ракета-ядро қуролини жойлаштиришни назарда тутувчи планларини кескин қоралаб чиқди.

А. Папандреу парламентда сўзга чиқиб Ғарбий Европада Америка ракеталарини ишлаб чиқариш ва Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисидаги қарор кескинликни юмшатиш ва хавфсизликни таъминлаш манфаатларига тамомила хилоф эканлигини таъкидлади. У НАТО билан АҚШнинг бу иши қуролланиш пойгасининг янги даврасини бошлаши мумкин деб айтди.

● МАНИЛА. Филиппиннинг Давао ва Агусан вилоятларида бир ҳафта давом этган шаррос ёғингарчиликдан кейин ҳосил бўлган сув тошқини натижасида 30 мингдан ортиқ киши бошпанасиз қолди, деб хабар беради халқаро Қизил Крест вакиллари.

Шу вилоятлардаги кўпгина аҳоли пунктларига катта моддий шикаст етказилди. Жуда кўп майдонлардаги шолипояларни сув босди.

● НЬЮ-ЙОРК. Иорданиянинг БМТдаги доимий ваколатхонасининг БМТ Бош секретари номига ёзган мактуби бу ерда БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди. Шу ҳужжатда мусулмонларнинг тарихий жойларини вайрон қилиш ва Қуддусдаги араб аҳолисини ҳайдаб юбориш билан шуғулланаётган Исроилнинг ҳаракатларидан Иордания ҳукумати ғоят ташвишланганлигини билдиради.

● ТОКИО. Япония меҳнаткашларининг анъанавий баҳорги юриши арафасида касаба союзлари алоқа кенгашлари префектура комитетлари раҳбарлари ишчилар синфининг ягона фронтини тузиш тўғрисида маслаҳатлашиб олдилар. Кенгаш иштирокчилари иш ҳақини ошириш, турмуш ва меҳнат шароитини яхшилаш учун, нарх-навонинг ўсишига қарши курашда меҳнаткашларнинг жипслигини кучайтириш тадбирларини белгилаб чиқдилар.

(ТАСС).

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИ НОРОЗИЛИК БИЛДИРМОҚДА

ВАРШАВА. НАТОнинг Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларда ўртача олисликдаги Америка ракета-ядро қуролини жойлаштириш тўғрисидаги қарори қитъа халқлари учун жуда катта хавф туғдиради, деб ёзади Польшадаги «Панорама» журнали.

Империалист кучларнинг тинчлик принципларини қўпориши холис ниятли барча кишиларни ташвишга солади. Халқаро вазият кескинлашиб бораётган шароитда тинчлик ва хавфсизлик йўлидаги курашни кучайтириш зарур. Биз социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан, СССР билан бирлик, иттифоқ ва дўстликни мустаҳкамлаймиз, деб таъкидлайди журнал.

ВЕНА. Американинг янги ракеталари ишлаб чиқарилиши ва Ғарбий Европада жойлаштирилиши ядро қуроллари билан қуролланиш пойгаси янада кучайишини билдиради, деди тинчлик тарафдорлари Австрия кенгашининг раиси Ф. Кольман. Жаҳон халқлари НАТОнинг барча халқлар хавфсизлигига таҳлика солаётганига муросасозлик билан қарай олмайдилар, деди у. Европанинг бир қанча мамлакатлари территориясидаги ядро аслаҳасининг кўпайиши уруш чиқиш хавфини кучайтириши ҳар бир оддий кишига равшан. Бундан ташқари, бу аслаҳаларнинг кўпайтирилиши қуролсизланиш тўғрисидаги музокаралар негизига путур етказади. НАТОнинг мазкур қарори амалга оширилиши билан Европадаги ҳарбий мувозанат бузилиши, халқаро вазият чигаллашишига олиб келади.

АДДИС-АБЕБА. НАТОнинг Америкада ишлаб чиқарилган 600 тага яқин ядро ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисидаги қарори АҚШ ва унинг иттифоқчилари тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар сарфлаётган куч-ғайратларига путур етказаётганлигидан яққол далолат беради, деб ёзади Эфиопияда чиқадиган «Аддис земн» газетаси. Бу қадам Европадагина эмас, бутун дунёда ҳам вазиятнинг кескинлашувига олиб боради, деб уқтиради газета.

Дунёнинг ҳамма жойларида Қўшма Штатларнинг икки ярим мингта ҳарбий базаси бор, деб ёзади сўнгра газета. Тараққийпарвар халқлар ана шу базаларни ҳақли равишда америкалик «қузғунлар»нинг интервенцийчилик ва игвогарлик режаларини амалга ошириш майдонлари деб ҳисобламоқдалар.

(ТАСС).

АДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикасининг ташқи ишлар министри Шоҳмуҳаммад Дўст Нью-Йоркдан жўнаб кетиш арафасида ТАСС мухбирига бундай деди: менинг бу ерга келишдан мақсадим, Афғонистондаги ишларнинг ҳозирги реал аҳволи ҳаққоний манзарасини миллатлар ҳамжамиятига тўла-тўкис тасвирлаб беришдан иборат эди. АҚШ, Хитой ва уларнинг иттифоқчилари томонидан сунъий равишда тўқиб чиқарилган «афғон масаласи» ва бу масаланинг БМТда муҳокама қилиниши суверен давлат ишларига қўпол равишда аралашув бўлди.

Яқинда мамлакатимизда содир бўлган ўзгаришлар бизнинг ички ишимизгина эди, мамлакатимизнинг ишларига СССРнинг қандайдир «аралашганлиги» тўғрисидаги туҳмат баёнотлар эса мутлақо ҳеч қандай асосга эга эмас, деди сўзини давом эттириб министр. Афғонистон революциясининг ғалабаларини ёқтирмаган империалист доиралар ва уларнинг иттифоқчилари Афғонистон билан СССРга қарши туҳмат ва бўҳтон кампаниясини авж олдириш ташаббускорлари бўлдилар.

Бизнинг бу хусусдаги позициямиз аниқ ва равшандир, деб уқтирди Ш. Дўст. Ҳеч бир мамлакат ёки мамлакатлар группаси БМТга аъзо бўлган давлатнинг ички ишларига аралашиш ҳуқуқига эга эмас, деб таъкидлади у. Биз империализм ва реакция кучларининг БМТни ўз хатарли режаларини рўёбга чиқариб олиш қуролига айлантириш йўлидаги уринишларини кескин қоралаймиз. Бош Ассамблея сессиясида қабул қилинган резолюция эса Ғарб ва унинг иттифоқчилари Афғонистонга ва Советларга қарши авж олдирган жазаванинг миқёсинигина ифодалайди ва аслида Афғонистон хавфсизлигига путур етказишга, бу ерда эски тартибларни қайта тиклашга қаратилган.

Совет Иттифоқининг чекланган ҳарбий қисмлари мамлакатимиз ҳукуматининг илтимосига биноан Афғонистон территориясида вақтинча турибди, деди сўзини давом эттириб министр. Биз ташқи хавфни даф этиш учун ўз вақтида берилган мана шу қардошлик ёрдами учун Совет Иттифоқидан астойдил миннатдормиз. Мана шу хавф бартараф этилган ҳамоно мазкур қисмлар дарҳол олиб чиқиб кетилади, деб биз яна бир карра таъкидлаймиз.

Қардош социалистик мамлакатлар, блокларга қўшилмаган бир қанча давлатлар БМТда Афғонистон ҳукуматининг одилона позициясини қатъият билан қўллаб-қувватлаб чиқдилар, деб таъкидлади пировардида Ш. Дўст. Бу эса муҳим роль ўйнади ҳамда БМТда «афғон масаласи» қўйилишининг ўзи мана шу ташкилот Уставининг асосий қоидалари ва принципларига мутлақо зид эканлигини ишонарли тарзда яққол кўрсатди.

«САХОВАТЛИ» ТАМАГИРЛАР

Пекин ўзининг ночор иқтисодий ишларини бирмунча ўнглаб олиш ва ҳарбий потенциални кучайтиришни пул билан таъминлаш учун ажнабий валюта тушадиган манбаларини зўр бериб қидирмоқда. У кимдан бўлмасин қарз олишга, ўз экономикасига ажнабий капитални киритишга тайёр эканини эълон қилди, чет элларга ишчи кучи чиқаришга киришди, бу ишчиларни эксплуатация қилишдан тушадиган маблағ давлат хазинасини тўлдириши лозим. Бундан ташқари, Пекин давлатманд хитойлик муҳожирларнинг капитал маблағи ва ўтказадиган пуллари кўпроқ оқиб келишини таъминлайдиган ишларни кучайтирди.

Хитой ҳукмдорлари жон талвасасида қилаётган қидирув ишларида, чамаси текин ажнабий валюта тушадиган яна бир манбани очгандек бўлди. Улар халқаро ташкилотларнинг фондларига қўл чўзмоқдалар. Римдан хабар қилишларича, Хитой ҳукумати БМТнинг жаҳон озиқ-овқат программаси (ФАО)га мурожаат қилиб, гўё «қочоқларнинг эҳтиёжлари» учун Хитойга «шошилинч ёрдам» беришга 7 миллион доллар ажратишни сўради. Хитой Қизил Крести жаҳон Қизил Крест жамиятлари уюшмасига ва халқаро Қизил Крест комитетига ҳам мана шундай илтимос билан мурожаат қилди.

Хўш, Хитойда «шошилинч ёрдам» берилишига муҳтож бўлган қандай «қочоқлар» бор экан? Булар — асосан Пекиннинг иғвосига учиб, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларидан Хитойга қочган ва асли хитойлик бўлган 250 минг хуацяолардир. Пекин мана шу йўл билан ўз «қондошларини» қабул қилиб олганида уларни тузукроқ ўрнаштириш учун ҳамён кавлаши мумкин эди, албатта. Хитойда мана шу «қондошлар» тўғрисида ғамхўрлик қилиш борасида тинимсиз жавраб туришибди-ку, ахир. Бундан ташқари, Пекин хуацяолар ҳисобига катта маблағ ишлаб олмоқда.

Бундан ташқари, Хитойнинг ўзидан ҳар йили қочиб кетаётган хитойлар бу ерга келаётган «қочоқлар»дан кам эмас. Англиядаги «Дейли телеграф» газетасининг ёзишича, энг камайтириб қилинган ҳисоб-китобларга қараганда ҳам кейинги 1,5 йил ичида чорак миллиондан кўпроқ киши ХХРни тарк этган. Бинобарин, мана шу хитойларга аталган медицина хизмати маблағлари ва бошқа маблағлар Хитойга келган хуацяолар ва бошқа «қочоқлар»нинг эҳтиёжларини қоплаши мумкин.

Пекин ҳозир халқаро ташкилотлардан тамагирлик билан ундириб олаётган маблағлар «қочоқларнинг аҳволини яхшилаш» учун эмас, балки улардан Пекиннинг Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларидаги ўз «одамларини» — қўпорувчилик фаолияти билан шуғулланувчи хилма-хил хизматчиларни тайёрлашга ишлатилади, деб ўйлаш учун ҳамма асослар бор. Пекин вакиллари Таиланддаги қочоқлар лагерларига изғиб бориб, Кампучия ва Лаос халқининг ғазабидан қочган хуацяолар, кампучияликлар ва лаослик реакционерларни ёлламоқдалар. Хабар қилишларича, шу йўл билан улар ҳозиргача 10 мингга яқин хуацяони ва қолоқ қабилалардан чиққан лаосликларни ёллаб олишга муваффақ бўлганлар. Мана шу одамлар Хитойга олиб кетилмоқда, тегишли «психологик ишлов» ва ҳарбий тайёргарликдан кейин Хинди-Хитой мамлакатларига қарши қуролли ҳаракатларда фойдаланилмоқда. Вьетнам Социалистик Республикасига Хитойнинг ҳужуми вақтида хитойлик муҳожирларнинг махсус тайёрланган бўлинмалари «алоҳида топшириқлар»ни бажарганликлари: тинч аҳолини қирғин қилганликлари, мактаблар, касалхоналар, саноат корхоналари, уй-жой биноларини вайрон қилганликлари маълум.

Шундай қилиб, Пекин «қочоқларга» ёрдам ниқоби остида халқаро ташкилотларнинг фондлари ҳисобига ҳам Осиё мамлакатларининг қонуний ҳукуматларига қарши курашадиган қуролли шайкалар, қўпорувчилар, жосуслари пул билан таъминлашга уринмоқда.

М. ЯКОВЛЕВ.
(ТАСС).

ТАНЮГ агентлигининг ахбороти

ТАНЮГ агентлигининг хабар қилишича, ЮКС Марказий Комитетининг Белградда бўлиб ўтган Пленуми ЮСФР Президенти, ЮКС Раиси И. Броз Титонинг сиҳат-саломатлигига доир ахборотни тинглаган. Пленум даволовчи врачлар консилиумининг ҳисоботлари билан танишиб чиққан. 13 январь куни И. Броз Тито чап оёғининг қон томирлари операция қилинган эди.

ЯПОНИЯ ВА ЭРОН НЕФТИ

ПАРИЖ. (ТАСС). АФП агентлигининг хабар қилишича, Эрон нефть министри Али Акбар Моинфар Теҳронда Япония элчиси Ц. Вада билан учрашиб, Япония Эронга қарши Қўшма Штатлар мажбур қилаётган иқтисодий чораларга қўшилган тақдирда Эрон нефтини Япония оролларига етказиб бериш бутунлай тўхтатилади, деб уни огоҳлантирган.

ТОКИО, 17 январь. (ТАСС). Кеча АҚШ ҳукуматининг махсус вакили Ф. Хабиб бу ерга келди. Маҳаллий обзорчиларнинг фикрига кўра, у Япония ҳукуматининг вакиллари билан олиб борадиган музокаралари чоғида Япониянинг Эронга нисбатан иқтисодий чоралар кўришини яна талаб қилади.

«Токио симбун» газетаси хабар беради: Япония Ташқи ишлар министрлиги Япониянинг Эронга нисбатан ҳаракатлари «АҚШнинг хатти-ҳаракатидек бўла олмайди», деб бу масалада ҳамон эҳтиёткорона позицияни эгаллаб турибди. Япония импорт қилинаётган ҳамма нефтнинг талайгина қисмини Эрондан олади.

ВАШИНГТОННИНГ МИЛИТАРИСТИК НИЯТЛАРИГА ҚАРШИ

Ҳиндистонда барча халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигига таҳдид қилувчи Вашингтон билан Пекиннинг милитаристик ниятларига қарши умуммиллий норозилик кампанияси бошланди. Ҳиндистон пойтахтининг марказий залларидан бирида тинчлик ва бирдамлик Умумҳиндистон ташкилотлари уюштирган оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингда мамлакатдаги турли сиёсий партияларнинг раҳбарлари, кенг жамоатчилик вакиллари қатнашди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти Р. Чандра бундай деди: Америка империализми ер юзининг ҳамма районларида ва шу жумладан Ҳиндистон жойлашган регионда ўзининг ҳарбий қудратини кўпайтирмоқда. АҚШ Жанубий Осиёда ўзининг ҳарбий базаларини кенгайтирмоқда, Тинч океан ва Форс кўрфазидаги ҳарбий кемалар сонини кўпайтирмоқда. Вашингтоннинг Покистонга яна кўп миқдорда қурол-яроғ етказиб бериш ҳақидаги қарори Қўшма Штатларнинг ўз жиноий режаларидан воз кечмаётганлигини, балки аксинча кескинликни кучайтиришга интилаётганлигини кўрсатувчи янги далилдир.

Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, Ғарб мамлакатларининг Покистонга етказиб берадиган қурол-яроғларидан ҳамма вақт Ҳиндистонга қарши фойдаланилмоқда, деди Ҳиндистон Миллий конгресс ҳукмрон партиясининг таниқли арбоби С. М. Қосим. Қўшма Штатларнинг бундай ҳаракатлари мамлакатимиз хавфсизлигига ва суверенитетига таҳдид қилади.

Ҳиндистон чегараларида вазиятнинг кескинлашганлиги Вашингтон билан Пекин ўртасида стратегик иттифоқ тузилганлигининг натижасидир. Ўзлари тўқиб чиқарган «совет таҳдиди» деган афсона билан ниқобланиб, АҚШ ва Хитой таъсир доирасини ўзаро тақсимлаб олиш тўғрисида аҳдлашмоқдалар, мустақил давлатларга нисбатан уларни қўрқитиш ва очиқдан-очиқ босиб олиш сиёсатини қўлланмоқдалар, деб таъкидлади Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг секретари Н. К. Кришнан. Бир неча йиллардан бери синовдан ўтган Ҳиндистон—Совет дўстлиги шундай бир шароитда алоҳида аҳамият касб этади, деди у. Бу дўстлик Осиё қитъасида тинчлик, хавфсизлик ва ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг мустаҳкам гаровидир.

Ҳиндистон марксчи коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Ж. Сингх ҲКП Американинг Покистонга қурол-яроғ етказиб беришига қаршидир ва Америка империализми режаларининг амалга оширилишига кўмаклашаётган Пекиннинг позициясини қоралайди, деди. (ТАСС).

„ҚОЛУР ШУ АКСИМИЗ БИЗДАН НИШОНА"

Марғилонлик кекса шоиримиз Нақший домла Муқимийнинг ҳозирга қадар маълум бўлмаган яккаю-ягона сурати топилганини хабар қилдилар.

Бу масала, яъни Муқимийнинг сурати масаласи ҳақиқатан ҳам ҳозиргача муаммо эди. Ҳатто Муқимий умуман суратга тушганми-йўқми эканлиги ҳақида олимларимиз ҳозиргача мунозара юритиб келдилар. У кишининг Петроградда ўқиган жияни Рўзимуҳаммад ҳожи Дўстмуҳаммад ўғли (Ҳожи бува), жияни Мастура опа шоирнинг ким биландир суратга тушганликларини, у суратнинг эса йўқолиб кетганини ҳикоя қиладилар. Академик шоиримиз Ғафур Ғулом ҳам «расми бор деб эшитганмизу, аммо кўрмадик» деб ёзганлар 1938 йили «Қизил Ўзбекистон» газетасида.

Шоир вафотига қирқ йил тўлиши муносабати билан 1943 йили яна ана шу йўқолган сурат масаласи ўртага тушади. Олимларимиз, тадқиқотчиларимиз, муқимийшунослар тағин излайдилар. Натижа чиқмагач, ҳали ҳам хаёлий портретини яратиш вақти кеч эмас, деган қарорга келадилар ва бу масъулиятли вазифани Қўқон шаҳар партия комитети ўз зиммасига олади. Қўқон партия ташкилоти ходимлари муқимийхонлар ёрдамида шоирни кўрган, у билан мулоқотда бўлган кексаларни қидириб топадилар. Булар — Ҳожи бува, шоирнинг қалин дўсти ва машҳур куллиётини сақлаб Ғафур Ғуломга топширган Обидча Аълам (Обидча мақсум), Муқимийнинг шоир ҳамқаламларидан Ёрий домла, Ғарибий домла, Юсуф қизиқ, шоирнинг дўстлари Аҳмад Заргар билан Мулла Абдулла, ниҳоят, Мастура опалар эди.

МУҚИМИЙНИНГ ЯККА-ЯГОНА АСЛ СУРАТИ ТОПИЛДИ

Ўша вақтда Россиядан келиб Қўқонда истиқомат қилиб турган рассом Шчепкин бу шарафли ишга бел боғлайди. Рассом Ҳожи бува бош бу мўйсафидлар билан синчиклаб суҳбат қилади, шоир кўпроқ жияни Рўзимат бувага ўхшаб кетишини аниқлайди ва суҳбат иссиғида биринчи портретни яратади. Уни гувоҳларга кўрсатганида уларнинг мулоқотларидан кўнгли тўлмайди, улардан у кишига ўхшайдиган бирон кишини топиб беришларини сўрайди. Улар бир неча кун рассом билан гавжум жойларни айланиб Умар ота деган чорсилик бир кишини кўрсатадилар. Рассом у кишини ўзи чизган портретга солиштириб хурсанд бўлиб кетади. Портрет деярли у кишига ўхшарди. Қолган жойларини Умар ота қиёфасидан олиб тўлдиради ва Тошкентдан борган комиссияга шаҳар партия комитетида шоирнинг юқорида номи муборaклари зикр этилган қариндошлари, дўстлари, ҳамқаламлари, шунингдек, бу ишга бошдан-оёқ қатнашган Чархий домла, Пўлатхон домла, Жавдат Абдулло, Шариф Ризолар гувоҳлигида топширади. Бу тадбир вақтида камина ҳам ҳозир эдилар. Шаҳар партия комитетининг ўша вақтдаги биринчи секретари Ориф Алимович Алимов Тошкентга, Усмон Юсуповга телефон қилади ва фахр билан шоир Муқимий портрети яратилганини, академик Ғафур Ғулом бошлиқ комиссия қабул қилиб олганини, эртага шоир юбилейи маросимига юборажагини айтади.

Бугунги ҳамма ерда ва ҳамма китобларда кўриб юрганингиз портрет ана шу 1943 йил 25 июнда қабул қилиб олинган портретдир. Бугун эса шоирнинг ҳақиқий қиёфаси акс эттирилган якка-ягона сурати топилди. Уни юқорида номлари айтилган кекса шоиримиз Жалолқудуқ районининг Сўфиқишлоқ деган қишлоғидан топиб келтирди.

Бу суратни, албатта, кутган эдик, ҳамиша топилар деб ўйлардик. Мана, қанча йил ўтиши билан у топилди. Бўлмасам, шоирнинг дўсти, ҳамқалами, ҳамшаҳари Фурқатнинг сурати бор-ку, Ҳахотки, Фурқат тушган суратга Муқимий тушмаган бўлса, деб ўйлардик.

Икки оғиз сўз бизга бу ниҳоятда қимматли ва табаррук суратни топиб келтирган муҳтарам Нақший домла ҳақида: Нақший классик адабиётимиз этагини тутган, халқимиз орасида яхшигина ғазаллари билан танилган шоир. У киши анчадан бери халқимизнинг адабиёти, санъати, маданиятига оид қимматли, ноёб мерослар излаб топиб, музейларга топшириб юради. Ана шундай сафарларидан бирида Сўфиқишлоқда бу суратга дуч келади.

Шоир бу қишлоққа кўп келганини, шу қишлоқлик Мулла Олимжон деган шоирнинг қадрдони хонадонида йиғилишиб суҳбатлар қуришганини билганлар ҳикоя қиладилар. Ана шу сафарларидан бирида Муқимий бу суратни шу хонадон эгасига бериб, сурат зиҳига қуйидаги дастхат ҳам ёзган:

«Ўлдирурса бизни бу ғам замона,
Қолур шу аксимиз биздан нишона».

Нақший домла бу суратни бизга — Ёзувчилар союзига топширар экан, ҳали юқорида тарихи зикр этилган, Шчепкин ишлаган портрет кўз ўнгимга келди. Кейин ўша вақтда Ҳожи бува билан тушган суратимизни ҳам олиб солиштирдим. Ажабланарлиси шуки, бу фотодаги Муқимийнинг акси ҳалиги портретга ҳам, Ҳожи бува қиёфасига ҳам жуда-жуда ўхшаб кетади. Кейин Муқимийнинг васийқасидан унинг қиёфасига берилган бир нисбатни ҳам эсладим. Унда шундай дейилган эди: «Муҳаммад Аминхўжа ибн Мирзахўжа чил чор солаги, сиях реш, сафид чеҳрадир...». Бу нисбат у қирқ ёшида эканлигида бўлган эди. Демак, васиқа 1894 йили ёзилган бўлади. Сурат ҳам ундан илгаримас, албатта.

Шундай қилиб, узоқ вақт китоблар орасида ётиб унниқиб кетган фото эгаларига етиб келди. Адабиётимизга, китобхонларимизга бу топилма муборак бўлсин!

Туроб ТЎЛА.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АХБОРОТ

ЭКСКАВАТОРЧИГА МУКОФОТ

«Андижанирстрой» трестига қарашли Қўрғонтепа механизациялашган кўчма колоннасининг экскаватор машинисти Парпибой Шарофиддиновга кўчма Қизил вимпел топширилди. У бошлиқ экипаж бу ерда социалистик мусобақада ғолиб чиқди.

П. Шарофиддинов экскаватори тўхтовсиз ишлайди. Ҳозир механизаторлар Жалолқудуқ районидаги «Пахтакор» колхозида коллектор ва каналларни тозалаш иши билан шуғулланмоқдалар. Экипаж бир кунда олти юз кубометр ва бундан ҳам зиёд тупроқ қазиш ишларини бажармоқда. Бу эса нормада белгиланганидан 200 кубометр кўпдир. Механизаторлар В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига бошланган мусобақага актив қўшилиб, ярим йиллик программани ана шу шонли санагача бажариш мажбуриятини олдилар.

ЭКИНЗОРЛАР КЕНГАЙДИ

«Наманганводстрой» трестига қарашли Жумашўй қурилиш-монтаж бошқармасининг мелиораторлари қўриқдаги «Наманган» совхози деҳқонларига Марказий Фарғона массивида 107 гектар янги ўзлаштирилган ерларни топширди.

Бунда ерлар яхшилаб текисланди, янги майдонларни суғориш учун насос ўрнатилди. Баҳорда ана шу қўриқ майдонда чигит ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экиш мўлжалланмоқда.

ЧИРОЙЛИ ГИЛАМЛАР

Хива гилам комбинатининг коллективи Ленин юбилейи йилида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Беш йилликнинг якунловчи йилида топшириққа қўшимча равишда 500 квадрат метр гилам тўқиб чиқарилди. Маҳсулот чиқариш ўтган йилнинг январига нисбатан икки баравар кўпайди. Гилам тўқувчилар 1,3 миллион квадрат метр, шу жумладан пландан ташқари 8 минг квадрат метр гилам чиқариш юзасидан ўз зиммаларига олган йиллик мажбуриятни амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар.

Навқирон корхонада яхши ўзгаришлар юз берди. Бу ерда бутун технология жараёнида машина-ускуналар бир меъёрда ишлайдиган бўлиб қолди. Иш жойларида одамлар етишмаслиги сабабли машиналарнинг бекор туриб қолишига барҳам берилди. Ип ўровчилар турдош касбларни эгаллашди. Онабиби Исмоилова, Норжон Қодирова, Ражаббиби Жуманиёзова, Ўринпошша Собировалар механизмларга хизмат қилиш нормасини бир ярим баравар оширдилар.

АНДИЖОН «ИРОҚИ»СИ

Одатдаги «Ироқи» дўпписининг гули орасида Олимпиада ҳалқалари пайдо бўлди. Андижон бадиий буюмлар фабрикасининг чеварлари мана шундай совғабоп дўппиларни кўплаб ишлаб чиқара бошладилар. «Ироқи» дўппилари Москва Олимпиадасининг қатнашчилари ва меҳмонларига сотиш учун юборилади.

Корхонанинг донгдор меҳнатчиси Оминахон Маллабоева асрлар бўйи қиёмига етказилган шарқ нақшига спорт эмблемасини маҳорат билан уйғунлаштиришга муваффақ бўлди. Олимпиада ўйинлари ташкилот комитетининг аъзолари унинг меҳнатини юксак баҳоладилар: О. Маллабоева фахрий диплом билан мукофотланди.

БОШ ПЛАН АСОСИДА

Фарғонада область ўлкашунослик музейининг янги биноси қурила бошланди. Бу бино шаҳарни қуриш бош планига мувофиқ Марғилонсой соҳилида барпо этилади. Уч қаватли бинонинг ташқи архитектураси миллий услубда безатилади. Бу бинода кенг кўргазма заллари, хизмат хоналари бўлади. Шунингдек, фотолаборатория, архив, музей фондларини сақлайдиган хоналар ҳам ана шу бинода жойлашади.

ОМИЛКОРЛИК ТУФАЙЛИ

32 квартирали бу уй муддатидан бир ҳафта илгари фойдаланиш учун топширилди. Ишларнинг сифати илгари баъзан кечикиб битказилган аввалги уйларнинг сифатидан анча яхши. Урганч уйсозлик комбинатининг хўжалик ҳисобидаги ёндош бригадалари ўртасидаги мусобақа мана шундай самара берди.

Мария Сироткина бошчилигидаги пардозловчилар ташаббус кўрсатишди. Уларнинг таклифига биноан, Қўзи Бўронов бошлиқ монтажчилар бригадаси энди бутун иморатни эмас, балки унинг битган қаватларини пардозловчиларга берадиган бўлди. Натижада сифатни контроль қилиш осонлашди, иш мароми яхшиланди. Панелларни объектга моки усулида ташиш йўлга қўйилди. Панель ташувчи машинанинг бир прицепидаги юк туширилаётган пайтда шатакчи машина запас прицепни тиркаб олиб, заводга қайтади. Заводдаги ишчилар эса бир кунга етарли деталлар комплектларини тахт қилиб қўйишади. Панель машинадан олинибоқ иш жойига, пайвандчига тутқазилади. Қўзи Бўронов бригадаси ишлар биринчи бор тақдим этилишдаёқ топширилишига эришгач, ўзи ҳам пойдевор тайёрловчи бетончиларга талабчанликни кучайтирди.

Тежаб қолинган бир ҳафталик иш вақти Хоразм уйсозларининг йиллик социалистик мажбуриятини бажариш фондига қўшилган биринчи улуш бўлди. Улар беш йилликнинг тугалловчи йилида корхонани реконструкция қилишни тўхтатмай туриб, пландан ташқари 60 минг сўмлик иш бажаришга сўз бердилар.

САДОҚАТ

Асримиз билан бир кунда туғилган, Ўзбекистон кино санъатининг ривожига катта ҳисса қўшган бу санъаткорни халқимиз ҳеч қандай шарҳсиз яхши билади ва қадрлайди. Шунинг учун ҳам Ҳикмат Латипов ҳақидаги ҳикоямизга кўпроқ у билан бирга ишлаган санъаткорлар фикр-мулоҳазаларини асос қилиб олдик. Қуйида сўз бериладиган режиссёр ва киноактёрлар юбиляримизни бошқаларга нисбатан кўп ва хўп билишади.

Актер Олег Ефремов (Москва): — Ҳикмат Латипов совет киносининг тўнғич киноактёрларидан. Ҳикмат ака билан бир фильм — «Плюшчихидаги уч терак» устида ҳамнафасликда иш олиб борганмиз. Ижодкор сифатида ҳам, инсон сифатида ҳам ажойиб. Ҳикмат Латиповга партнёр бўлган актёр ҳеч қачон ютқазмайди. «Плюшчихидаги уч терак», «Жўра саркор» фильмлари дегандаёқ Ҳикмат ака кўз ўнгимизда катта санъаткор сифатида намоён бўлади.

Режиссёр Маргарита Қосимова (Тожикистон ССР): — «Жўра саркор» фильмидаги бош ролни ижро этишга иштиёқманд актёрлар кўп чиққан эди. Лекин биронтаси ҳам кўнглимизга ўтиришмади. Ҳикмат Латипов иштирок этган иккита фильмни кўрдиму, хурсанд бўлганимдан чапак чалиб юбордим. Саркорни худди мана шу актёргина ўйнай олади, дер эдим ўзимга-ўзим. Ҳикмат ака фильмни суратга олиш жараёнида бир нечта таклиф айтди. Бу фикр-мулоҳазалар асар учун ғоятда зарур эди. Шу боис уларга юз фоиз амал қилганман. Ҳикмат ака ғоятда халқчил актёр. У халқ урфу одатларини, тарихни яхши билади. Ҳар қандай шароитда ҳам биринчи ўйинни бекор кетказмайдиган, уни экранга муҳрлашга астойдил интиладиган санъаткор. «Жўра саркор» фильмидаги Ҳикмат Латипов ижроларининг аксарияти биринчи ўйиндаёқ суратга олинган. Мен ҳозирга қадар режиссёрлик қилган фильмларнинг биронтасида ҳам бундай бўлган эмас.

Ҳикмат Латиповни биз, тожикистонликлар алоҳида меҳр-муҳаббат билан севамиз, қадрлаймиз. Шундай қилишни ўзимизнинг бурчимиз деб биламиз.

Саъдихон Табибуллаев: — 1922 йилда Маннон Уйғур ташкил этган драма труппасида Шариф Қаюмов, Лутфулла Назруллаев, Ҳикмат Латипов ва мен бор эдим. Ҳикмат орамизда алоҳида ажралиб турарди. Маннон ака унга тез-тез ҳазил билан «исминг бекорга Ҳикмат деб аталмаган, фамилиянг ҳам бежизга Латипов эмас, бу — ўйнайдиган ҳар бир ролингнинг маъни-ҳикматини тўла тушуниб олгин, ижронгда ҳаммавақт латиф бўлсин дегани», деб қўярди. Шунда Ҳикмат камтарлик билан «ҳаракат қиламан, устоз», дея жавоб қайтарарди. Йиллар ўтди. Ҳикмат театр ва кинода кўплаб роллар талқин қилди. Дўстимнинг барча ишида ўзига хос латифлик бўлганига, ролларнинг халққа айтадиган ҳикматини тўла эгаллаб, англаб саҳнага чиққанига юз фоиз аминман. Устоз Маннон Уйғур ҳам шогирдининг ютуғидан жуда кўп қувонганини мен қатори бошқа санъаткорларимиз ҳам ўз кўзлари билан кўришган.

Ҳикмат Латипов биринчи ўзбек овозли фильмида иштирок этган омадли актёрлардан. «Қасам» деб номланган ана шу қалдирғоч картина яратилиши жараёнида бўлиб ўтган кичик бир воқеани айтиб бермоқчиман. Ҳикмат асарда қишлоқ совети раиси ролини бажаради. Сценарий бўйича у отда чопиб келаётиб йиқилиши керак. Режиссёр Александр Усольцев от қоқилиб йиқилса, Ҳикмат унинг устидан учиб кетса, қандай бўлади, актёрдан ажралиб қолмаймизми, деб қўрқади. Бундай эпизодни ҳозирги кунда бемалол қайта-қайта олиш мумкин. Негаки, кино техникаси бунга имконият беради. Ўттиз еттинчи йилда бундай имконият йўқ эди-да. Қисқаси, режиссёр Ҳикмат Латиповни қўйиб, яқин қишлоқдаги машҳур чавандозлардан бири билан гаплашиб, уни худди шу эпизодни олишга ёрдам беришга кўндиради. Чавандознинг шарти уч минг сўм эди! Бу гаплардан Ҳикмат Латипов бутунлай хабарсиз. Чавандознинг ўзидан бу ҳақда эшитгач, у режиссёр олдига шошилиб киради ва «агар бу ролни мен ўйнайдиган бўлсам, отдан йиқилишми, оёқ синишми, ҳаммасини ўзим бажараман, бундай қалбакиликка кўнмайман», деб туриб олади. Режиссёр кўнишга мажбур бўлади. Шундай қилиб, ишонасизми, Ҳикмат ана шундай мураккаб бир эпизодни биринчи ўйиндаёқ суратга туширишга муваффақ бўлади. Тўғри, Ҳикмат қишлоқда ўсган, от миниб катта бўлган болалардан. Шу боисдан отда чопиши, чавандозлардек учиб кетиши ҳам унчалик воқеа эмас. Бу ерда ҳамма гап артистнинг санъатга садоқати, фидойилиги ҳақида бормоқда.

Александр Усольцев Ҳикмат Латиповнинг биринчи ўзбек овозли фильми яратилиш жараёнидаги бундай «ўжарлигини» мамнуният билан кўп бор такрорлаган.

Ҳа, Ҳикмат Латипов ана шундай фидойи изланувчан санъаткор. Унинг бу хислатини барча роллари талқини мисолида кўриш мумкин. Мисол учун «Қутлуғ қон» фильмидаги Ёрмат, «Улуғбек юлдузи»даги Саид Обид, «Дорбозлар»даги Комил ота, «Сайёд қўнғироғи»даги Ғани ота ролларини олайлик. Уларни томоша қилар экансиз, артист ўйнаяпти деб ўйламайсиз, балки, ҳаётнинг ўзидан шундоққина суратга олинган деб ишонасиз. Актёр ўз қаҳрамонининг ҳар бир гапини, ҳаракатини, ҳатто имо-ишорасини ҳеч қандай камчиликсиз кўрсатади.

Ҳикмат ака кинода ҳозирга қадар юздан ортиқ роль ижро этди. Шуниси характерлики, бу уларнинг аксарияти фильмда иккинчи, учинчи даражали ёки эпизодик роллар. Фильм суратга олиниб экранларга чиқарилгач, томошабин Ҳикмат Латипов ижросига тан беради.

Ҳикмат Латипов асосан театр актёри, театрда камол топган санъаткор. Тез-тез бўлиб турадиган таклифлар туфайли у театрга нисбатан кинода кўпроқ роллар ижро этди. Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат Академик драма театрининг «Икки коммунист», «Уйланиш», «Милтиқли киши», «Алишер Навоий» каби машҳур спектаклларини яхши биламиз. Ҳикмат Латипов бу асарларда Қўчқор, Подколесин, Иван Шадрин, Абулмалик ролларини талқин қилди. Спектаклда алоҳида аҳамиятга эга бўлган бу образлар кутилган даражада ўйналиб, театрга ҳам, актёрга ҳам олқиш келтирди.

Ажойиб санъаткоримизга сиҳат-саломатлик, янги ижодий ютуқлар тилаймиз.

Ю. БЕРДИЕВ.

Суратда: «Плюшчихидаги уч терак» фильмидан бир кадр. Олдинги планда Олег Ефремов. Орқада — Ҳикмат Латипов.

РЕКЛАМА ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/I да **Чио-Чио-Сан**, 19/I да **Бўрон**, 20/I да **Золушка** (12.00), **Кармен** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/I да **Ганг дарёсининг қизи**, 19/I да **Кўрмайин босдим тиконни**, 20/I да **Шошма, қуёш!**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/I да **Тўйдан олдин томоша** (билетлар сотилган), 19/I да **Олтин камар**, 20/I да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Ҳинд филлари» йирик совет аттракционининг хайрлашув гастроллари (19.30).**

●

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: оператив хирургияли топографик анатомия, травматология ва ортопедия махсус курс билан.

Доцентлар: нормал анатомия, биохимия, биофизика, акушерлик ва гинекология, суд медицинаси, травматология ҳарбий-дала хирургияси курси билан (2 ўрин), рус тили (педагогика ва педагогик психология), философия (марксча-ленинча этика ва эстетика).

Ассистентлар: оператив хирургияли топографик анатомия (2 ўрин), урология ва оператив нефрология (2, шундан биттаси 0,75 ставка), нормал анатомия, патологик физиология, умумий хирургия (0,75 ставка), госпиталь терапияси (4), акушерлик ва гинекология, гистология (4), патологик анатомия, медицина радиологияси билан рентгенология, микробиология (3), тери-таносил касалликлари, хирургик стоматология (2), травматология-ортопедия ҳарбий-дала хирургияси курси билан (3), реаниамацияли анестезиология (1,5 ставка), иккинчи даволаш факультетининг госпиталь хирургияси (4,5 ставка), стоматология факультетининг хирургик касалликлари (2), санитария факультетининг хирургик касалликлари (2,5 ставка), фармакология, стоматология факультетининг ички касалликлари, (0,75 ставка), биофизика, қулоқ, томоқ, бурун касалликлари (ярим ставка), юқумли касалликлар, эпидемиология (5), радиацион гигиена (2), болалар ва ўсмирлар гигиенаси, соғлиқни сақлаш ишларини ташкил этиш билан ижтимоий гигиена, овқатланиш гигиенаси, чет тиллари (француз тили), КПСС тарихи (2), иккинчи даволаш факультетининг факультет хирургияси (2).

Ўқитувчилар: рус тили (4), философия, жисмоний тарбия.

Кичик илмий ходимлар: илмий-медицина ахбороти бўлимига, моделлаштириш ва экспериментал терапия группасига (ЦНИЛга), эшитиш аъзоларининг патологиясини ўрганиш группасига (2).

КОНКУРС МУДДАТИ — 12 ФЕВРАЛГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй. Телефонлар: 66-98-59, 32-35-36.

Суратда: Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида биринчи лига эркаклар командалари ўртасида ўтказилаётган учрашувлардан лавҳа.

С. Гапич фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ОЛИМПИАДА:

МУНОСИБ СОВҒА

Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасида Москва Олимпиадасига бағишланган маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Фабрика коллективи Олимпиадага муносиб совға тариқасида ёстиқ жилдлари ишлаб чиқармоқда. Жаҳон спортчиларининг йирик анжуманига бағишлаб чиқарилаётган бундай совғаларни тайёрлашда корхонанинг Э. Файзулина бошлиқ ижодкорлар бригадаси ибрат кўрсатмоқда. Ёстиқ жилдларига жило беришда З. Бобоёрова, С. Йўлдошева, М. Жўраева сингари чеварлар муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Шаҳрисабзликлар тайёрлаган бундай совғалардан 400 донаси яқинда Олимпиадани ўтказиш ташкилот комитети ихтиёрига юборилди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ВОЛЕЙБОЛ.** Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида биринчи лига командаларининг мамлакат чемпионати учинчи тур ўйинлари якунланиш арафасида. Фахрли ўринлар учун курашаётган тошкентлик динамочилар навбатдаги учрашувни Таллиннинг «Калев» коллективи билан ўтказиб (3:1), жами очколарини 15 тага етказишди. Вакилларимиз сўнгги учрашувда Грознийнинг «Автомобилист» командаси билан куч синашди.

● **ФУТБОЛ.** Европа кубоклари эгалари кубоги учун курашда иштирок этувчи коллективлар ўртасида қуръа ташланди. Москвалик динамочилар соврин учун курашнинг чорак финалида Франциянинг «Нант» командаси билан куч синашадиган бўлдилар. Дастлабки учрашув 5 март куни динамочилар майдонида, такрорий ўйин 19 мартда ўтказилади. Ёшлар ўртасида, Европа чемпионати қатнашчилари ўртасида ҳам қуръа ташланди. СССР ёшлари ҳозирча группа ғолиблиги учун курашаётган Италия ёки Швейцария командаси билан чорак финал учрашувларида куч синашадилар.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёшлар ижоди. 10.35 — Очиқ китоб. Бадиий фильм 3-серия. 11.40 — Халқ чолғу асбоблари овози. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Таржима санъати. 17.20 — Орлёнок. 17.45 — Москва комсомолининг ишлари. 18.15 — Кийилган туфличалар. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ ижодиёти. 20.15 — Сайловдан-сайловгача. 20.25 — Очиқ китоб. Бадиий фильм 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталарининг концерти. Кўрсатув тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.00 — Биологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қўғирчоқ фильмлар. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Санъат ғунчалари. 13.30 — Бахтли бўлишни истасанг. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.40 — Меҳнаткашлар дам олишига — давлат ғамхўрлиги. 19.10 — Илғор тажриба мактаби. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тош, дарахт, металл. 20.00 — Оламда нима гап. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Мафтункор бахт юлдузи. Бадиий фильм 2-серия. 23.20 — Биринчи лига эркаклар командалари ўртасида волейбол бўйича СССР чемпионати.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 18.55 — Фильм-концерт. 19.20 — Буюк зафарлар йили. 19.50 — Янгиликлар. 20.10 — Табиатга муҳаббат. 20.40 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун чизма геометрия.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик куйларидан концерт. 9.30 — Ёш ижрочилар концерти. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Озуқа цехлари. 13.30 — Касбим — қўшиқ. 14.00 — Қишда ҳам ёздагидек. 18.30 — Сиёсий билимлар радио университети. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — М. Насимов, Ҳ. Шарипов. «Дилбарим». Вокал сюита. 20.25 — Ф. Баратова ва О. Отахонов куйлайди. 21.00 — Халқ контроли — амалда. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.28 — М. Байжиев «Юзма-юз», радиоспектакль.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-79, халқаро хаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.